

PRIEŠ 20 METŲ

Tai buvo ketvirtadienis, 24 rugpiūčio 1939 m., kai amžinos atminties pop. Pijus XII radijo bangom pasaulio valdovams paleido perspėjimą: "Su taika nieko neprarandama, bet viskas gali būti sugriauta su karu!..."

Tačiau annometiniai Europos "tvarkytojai" į tai nekreipė jokio dėmesio. Rugsėjo 1 dieną, prie Dančigo pasigirdo pirmieji karo šūviai, kurie atskambėjo iki pat Lietuvos. Hitleris su viesulo smarkumu nusiautė Lenkiją: laike vieno mėnesio visa Lenkija buvo užimta ir su Stalinu "taikiai" pasidalinta.

Pagal slaptą J. Ribentropo ir Molotovo sutartį, pasirašytą 1939 m. rugpiūčio 25 dieną, Lietuva turėjo atitekti Maskvos "globai". Kai 1940 metais lietuviai buvo pakviesti atvykti į Maskvą "pasisvečiuoti" ir atnaujinti brolišką sutartį su Sovietų Sąjunga, tai visi gerai jautėme, prie ko tas veda. Maskva pareikalavo Lietuvon įleisti karines bazines, kad "apsaugojus Lietuvos teritoriją". Ir po to nepraejo nė pusės metų, kai Lietuva tapo rusų karinomenės okupuota. Čia pasitikrino lietuviška pasakėčia apie vilką ir erluoką. Šiuo kartu galima pritaikyti ir pasakyti, kad vilko rolę atliko Maskva, kuri pasiglemžė sau Lietuvą.

Karo įkarštis vis didėjo, Hitleris pagautas laimėjimų azarto, per vienerius metus užėmė beveik visą Vak. Europą, įskyrus tik Angliją ir Ispaniją su Portugaliją. Europa Ilespinojo ir nekaltas žmonių kraunjas liejosi: tauta sukėjo prieš tautą.

Vokietijos "Vadui" neužteko pusės Europos, jis tuojau puolė ir Rusiją, su kuria prieš porą metų buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Tuomet į karą įsijungė ir Amerika. Karas įgavo pasaulinį mastą. Tas "žalbo" karas užtruko lygiai 5 metus.

Sunku yra įvertinti praėjusio karo nuostolius padaryti visoms kare įpaučiotoms valstybėms. Yra tik apytikriai skaičiai apie žuvusius karo laiku žmones, kurie maždaug taip suvedami:

Maždaug apie 120 milijonų vyrų stovėjo prie ginklų, iš visų kraštų, dalyvavusių kareivių, karo laukę li-ko gulėti kaip seka:

Rusijoje	13.600.000
Rytų Azijoje	7.600.000
Vokietijoje	3.420.000
Pietų ir Rytų Europ.	1.000.000
Amerikoje	229.000
Kituose Vak. frontuose	610.000
Italijoje	390.000
Pražavę kare	300.000

Iš viso lauke krito 27.149.000 kareivių.

Koncentracijos stovyklose nuo bombardavimų žuvo apie 24.250.000 žmonių. Šiame skaičiuje įeina ir kiti, kurie mirė nuo karo pasėkų. Pagal kraštus išeina maždaug taip:

Pietų ir Rytų Europoje	8.000.000
Rusijoje	6.700.000
Japonijoje ir Kinijoje	6.000.000
Vokietijoje	2.050.000
Vokietijos užimtuose kraštuose	1.000.000
Italijoje	166.000
Austrijoje	24.000
Pačių vokiečių kacetuose žydų per Hitlerio valdymą	4.000.000

Palyginus su pirmuoju pasauliniu karu, kuriame po ginklu stovėjo apie 60.000.000 kareivių, t. y. lygiai pusė negu paskutiniame, žuvo apie 9.250.000 kareivių.

Jeigu kiltų naujas karas, tai galima sau įsivaizduoti, kiek naujų žmonių aukų jis pareikalautų. Ir ar žmonija pasimokina ką nors iš karų? Todėl teisingi yra Pijaus XII žodžiai: Su taika nieko nepralaimima, bet su karu gali būti viskas sugriauta!...

Dabartinis popiežius Jonas XXIII savo pirmoje enciklikoje todėl perspėja iš naujo žmoniją, primindamas, kad "per daug jau turime žmonių kapų", reikia statyti ant žemės taikos rūmus, kuriuose žmonės jaus tųsi kaip broliai.

Juozas Pragiedrulis

ĮVAIRIOS ŽINIOS

• 14-tą Jungtinių Tautų sesiją 15 d. rugsėjo atidarė šių metų gen. prezidentas iš Peru valstybės Viktoras A. Belaunde.

• JAV mokslininkai tikisi tarp 2 ir 4 spalio mėn. dienų paleisti mėnuliui mėnulį (satelitą), kas yra sunkiau, kaip į patį mėnulį pataikyti.

• "Washington Post ir Times Herald", rašydami apie nusipelnytus rusijos mokslininkams dėl "Lunik" paleidimo sveikinimus, pažymi, kad Kruščiovas visiškai klysta laikydamas save ir šaltojo karo nugalėtoju, jei gamtos jėgose pergalę yra atsiekęs.

• "L'Osservatore Romano" sveikindamas sovietus dėl sėk-

mingo "Lunik" paleidimo, pripažįsta aiškų ir triumfališką rusų mokslininkų laimėjimą ir sako, kad viso pasaulio akyse nugalėtoji turi būti pripažįstamas garbės vainikas.

• Buvęs prezidentu Trumanas, tarpvalstybinius Kruščiovo ir Eisenhower'io apsilankymus vien ceremoniniais tesutinka laikyti. Kitokiu tikslu lankytis Maskvoje, būtų piktnaudojimas užimamos vietos, sako buvęs valstybės galva.

• Viršūnių konferencija galėtų įvykti ateinančių metų pirmaisiais mėnesiais, jei apsilankymai kokių nors konkrečių vaisių suteiks.

• N. Kruščiovas tiesiog iš Amerikos skris į Pekiną referuoti atsiųktų rezultatų davinius ir Eisenhower'io viešnagę bendrom jėgom apsvarstyti.

• Naujas ir sėkmingas Indijos ginklas. Raudonosios Kinijos agresingi karo veiksmai prieš Indijos valstybes, Indijos ir Pakistano valstybes suvienijo kovai prieš bendrą priešą. Gaujoms nenustojus veržtis, dėl nesutarimų su krašto apsaugos ministeriu Krishna Menon, Indijos kariuomenės vadas gen. Thimayya atsisakė iš užimamųjų pareigų. Kinai pamatę, kad nieks nesipriešina, irgi sugrįžo į savo žemes. Negi prieš nieką kovosi?

NAUJOS DIPLOMATIJOS SUKURIAI

Per tryliką dienų besilankydamas Eisenhower'is po Vakarų Europos valdovų darbo ir puotų sales, kaž ką naujo kūrė diplomatijos istorijoje. Visur buvo kuo nuoširdžiausiai ir pagarbiai visų sutiktas. Bet apie ką jis tarėsi, koku tikslu ir dėl ko stengėsi visus išgirsti ir išklausti, tai ir iš pilnų įvairiausių laikraščiuose išvedžiojimų, nedaug ką tikro tegalima sužvejoti.

DEL KO LAISVAS ŽMOGUS SLEPIASI?

Nes pamatė ir įsitikino, kad:

1) *Laisvasis pasaulis*, kol kas, be sapnų ir įsivaizdavimo, ginklo jėga ir gyvenimo lygiu stovi virš komunizmo diktatorių pavergtosios žmonijos. Nors ir visi komunizmo "visagaliai dievukai": Leninas, Stalinas, ar Kruščiovas įmantriausiu ir velnišku gudrumu bekasdami laisvą žmogui duobę, neįstengia dasivyti ir jo sunaikinti.

2) *Neisivaizduojama* komunizmo partijos be kariuomenės. Ji puola kur tik bent kiek tikisi laimėti ir negarbingiausiai atsitraukia, jei toji viltis dingsta, kad tik didesniu kasniu neužspringus. Jokios draugiškiausios koegzistencinės sutartys su kaimynais ar tolimesniaisiais vien tik prisirengimui ir tikresniam laimėjimui sulaukti tenaudojamos. Tai visa Rytų Europa ir Azijos pavergtieji plotai įrodo.

3) *Su laisvuoju pasauliu* tik tol koegzistuos, kol a) reikiama apsiginkluos, b) "perauklės" pavergtasias mases ir tautas ir c) 600 milijonų kinų masei įstengs vairavimą stipriai į savo rankas paimti.

4) *Laisvasis pasaulis* per įvairias konferencijas ir įvairius tarpvalstybinius suvažiavimus, savąja demokratine laisve ir sutarčių bei išpareigojimų vykdymu vien tik komunizmo veržimuisi tepartanavęs ir su žo-

džiais ir su konferencijų karštligė darosi atsargesnis.

5) *Nepaisant viso šito* slidaus pavojaus, neistengiama atsispirti pagundai neišbandžius, nors ir labai migloto laimikio — kokio nors taikingo sugyvenimo, nors ir laikino, kuris šiam momentui taip reikalingas; ypač matant raudonojo diktatoriaus aiškius negalavimus. Pirmas patsitarus ir išnagrinėjus visus galimus ir esamus politinius triukšus su visais V. Europos politikos išminčiais — stebukladariais, tarsi visų bendrom jėgom, buvo nutarta žiauriausios diktatūros "šeimos tėvą" išleisti šonkauliams paglostyti, tad

POILSIS IR SUSIRŪPINIMAS

JAV prezidentas pirmąjį savaitgalį praleidęs Culzėn pilyje Škotijoje pagarsėjo, kaip rižtingas golfo žaidėjas. Nulėkęs į Paryžių garsiojo prancūzų šampano paragauti, neįstengė atsikratyti susirūpinimo, koks bus oras golfo aikštelėj sekančiam savaitgalį? Nervams nuraminti gaudavo kasdien reguliariai meteriologines gero oro pranašybes. Puikioj Škotijos gamtoj, golfo čempionas, taikliais smugiais valdė sviedinuką taip, kad net visą prokomunistiniai meilinkaujanti Macmillan'o kabineta naujais ateinančio mėnesio rinkimais pataikė numušti, o dėl blogo oro, nebebutų nei Islandijos sostinėj Reikiavike, tik visiems panigirinėm telegramom sustiprinęs slaptuosius vieningus planus-susitarimus ir atsiveikinęs su visais, skubėjo į namus prisiruosti reikiamai priimti pasaulio garsenybės — diktatoriaus Nikitos. O šis ne golfo kamuoliuko taiklumu, bet taiklia rakietu prisegęs mėnuliui kruviną kujį ir pjautuvą, vaidindamas "šeimos tėvą" atbirbia su 50 asmenų giminaičiais, kažin ką amerikonomams įpiršti vildamasis. (O gal mano egzilio teisės prašyti ir bijosi gi-

minaičiam žiaurių sankcijų?) Arba kaip jis pats nusišako: "nesitarti, bet amerikoniškos aplinkumos ir žmonių būdo iš-tirti plasnoja", tad daugiau asmenų — geriau amerikonomas deagnozė nustatys. Amerikos valdžios aukščiausi pareigūnai, irgi su žmonom ir šeimom skubą pasitikti. Įvairių dalinių garbės sargybom triūkšmaujant, kanonadom piškant, taip pat, tikimasi ir juodom veliavom milijonų tremtinių "meilingų" sveikinimų susilaukti, jei "Liunikas" jiems drąšos nebus mėnulin nusinėšęs.

NIKITA "TIESOS IR RAMYBES" ŠAUKLYS

Prieš sėsdamas į lėktuvą, Nikita savo vergams pareiškė: "Pirmutinis mūsų tikslas įgyvendinti taiką, ramybę ir laisvę visoms tautoms ir giminėms šiame pasaulyje. Raudona vėliava su piautuvu ir kuju, kuri bus įteikta JAV prezidentui, skelbs glaudžiausi bendradarbiavimą, kaip visokio mokslo šakose, taip ir amžinos taikos ir meilau sugyvenimo įvairiausioms tautoms! Prisiekiu, kad be jokių įtarinėjimų geriausiom intencijom persipyldęs skrendu Amerikon. Niekumet jokios agresyvos propagandos, ar blogo žodžio JAV-bėm nesu linkėjęs ar išsitaręs, neskaitant, jei joki imperialistinį karo kurstitorą generalą esu sudraudęs. Taikos įgyvendinimui Europoje siūlau atitraukti visas svetimas okupacines kariuomenes, o aš atitraukiu iš Rytų Vokietijos, Lenkijos ir Vengrijos. (Ar jau bus įsitikinęs, kad pražutinga laikyti savąją armiją kontrarevoliucijom pasireiškusiose valstybėse?) Negaliu nesieltvartauti dėl Jungtinės Arabų Valstybės, ypač Nasser'io taikai agresyvos politikos. Negaliu toleruoti "patrijotų" persekiojimo Ispanijos ir Portugalijos diktatorių valdžių, nei visos Pietų Amerikos vals-

(Nukelta į antrą pusl.)

GRĮŽIMAS Į BOLŠEVIKINĘ LIETUVĄ

Maskva, matydama nesekmę komunistinių laikraščių laisvėjame pasaulyje, jau prieš keletą metų Rytiniame Berlyno sektoriuje įsteigė MVD (saugumo policijos) agentų vadovaujamą biurą, kuriam pavėdė organizuoti taip vadinamą "Sovietų Š-gos piliečių" gražinimą į jų tėvynes. Bolševikai tą biurą vadina "Grįžimo į Tėvynę Komitetu." Jame dirba beveik visų pavergtų tautų atstovai — agentai, kurie leidžia "Tėvynės Balsą" ir siuntinėja visai neprasant, veltui, kal tik kokį mūsų tautiečio adresą pasigauna.

Šių bolševikų agentų leidžiamas laikraščių stengiasi varyti nepaprastą propagandą apie pavergtos tėvynės tariamą "ūkinį atstatymą", "gerovės kilimą", "švietimo ir mokslo suklestėjimą" ir "džiaugsmą gyvenant bendrystėje su broliškais tautoms". . . . O iš kitos pusės daug vietos skiria tremtyje gyvenančių tautiečių šmeižimui, juodinimui ir jų tarpusavio kiršinimui. Ypač išėivių laisvajai spaudai, kultūrinėms organizacijoms, vadams ir valdyboms visi jų pačių įsivaizduojami ar įvykdyti žiaurumai yra priskiriami. Tie patys agentai grįžusius verčia rašyti laiškus, tas pats saugumas daro trėmimus, žudynes ir kitus pavestus okupanto darbus.

Apie grįžimą okupuoton Lietuon galvoti gali tik psichiniai ligonys. Bolševikų pardsidavėliai ar poltiniai neišmanėliai. Jeigu bolševikams pavyko paleisti į erdves pirmąjį spuntiką keliais mėnesiais anksčiau, nei amerikonomas, tai dar nėra įrodytas, kad Sovietijoje ir Lietuvoj gyvenimas jau būtų pakilęs ūkiškai, o ypač pagerėjęs individualinė ir dvasinė laisvės požiūriais. Kuris gi protingas žmogus norėtų grįžti į kraštą, kur už darbą atlyginama avižomis, bulvėmis, šiaudais ir keliais

(jei Argentinuoj) pesais. Ar ne keista būtų, jei čia darbininkas mėnesio gale gautų apie 10 kilogramų avižų, 8 kg. rugių, 3 kg. šiaudų ir 90 pesų visos šeimos dabartinėm pragyvenimo kainom esančiam išlaikymui. Tai priešvystautinių laikų ūkinė sistema, tik dar daug žiauriau darbininką išnaudojanti, negu vergų laikais.

Bolševikų pardsidavėlių ar politinių neišmanėlių iš lietuvių daugumo atsiranda senojo mūsų emigracijos, ypač Pietų Amerikoje, kur gyvenimas yra žemesnio lygio. Tie mūsų išėiviai yra dažniausia žemo išsilavinimo, nematę bolševikinės tikrovės, nutolę nuo tikėjimo ir pasidavę ateistinėm bei komunistinėm idėjom būna bolševikų agentų įtraukti į gudrų jų tinklą.

Kiekvienas kas tik grįžta į okupuotą Lietuvą visų žmonių yra skaitomas, kaip praradęs galvą. Tokiu skaito sugrįžusį ir patys bolševikai, nors jis būtų ir partietis, nes jie kiekvienam, nesvarbu ar būtų profesorius ar beraštis, duoda pakartoti tą pačią plokštelę. Štai š. m. gegužės mėn. grįžęs iš Australijos arch. Vyt. Žemkalnis-Landsbergis, kuris buvo Rašytojų draugijos narys ir iš viso žinojo, kad bolševizmas yra kiekvieno žmogaus priešas, tuo labiau laisvo ir kultūringo, rėžia kalba tais pačiais žodžiais, kaip iš Brazilijos angliakasis ar nemokšas Argentinijos ar Urugvajaus repatriantas. Ir nustemba nepaprastu Lietuvis pasikeitimu ir socializmo klestėjimu, kaip ir tik pirmą kartą išvydęs jį Feliksas Bonosky ar kitas svetur gimęs ar tik vystikluose išvežtas; ima keikti ir kaltinti visas užsienyje esančias lietuvių draugijas, organizacijas ir veikėjus, kad jie neleidžia grįžti ir tuoj pat padėkoja kruvinajai Grįžimo į tėvynę įstaigai, Chruščiovui bei močiai kompartijai.

Raudonieji parazitai yra aršesni ir už utėles

Maskvai tarnaujanti lietuviškieji laikraščiai visais laikais puolė ir tebepuolia tuos, kurie rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu iš bolševikinės vergijos. Šimtaprocentiniai užgirdami Sovietų okupaciją ir mūsų tautos naikinimą, jie veikia kiekvieną dieną klaidindami savo skaitytojus pučia apie krašto industrializaciją ir socializmo pažangą ir klestėjimą. Po ultimatumų, patrankų ir tankų "laisvo" nubalsavimo ir prisijungimo prie Sovietų Sąjungos, to žemiško rojaus gėrybės, kuris vietoje žadėto "socializmo" Lietuvos žmonėms atnešė ne tik utėles, vargą badą ir skurdą, bet ir žiauriausią terorą, trėmimus ir žiauriausį darbininko išnaudojimą bei mirtį Sibiro stepių kacetuose . . . kas yra aršiau už utėles ir kitus parazitus.

PRAVDA PASKELBĖ, KAD KRUŠČIOVAS YRA NUSIKALTĖLIŲ GLOBĖJAS

Maskva. — Liepos mėnesį Pravda išspausdino kalinių laišką ir įdėjo vagies su Kruščiovu nuotrauką.

Paskaitę Pravdoj tuos kriminalistų laiškus ir pažiūrėję į tą vagies ir Kruščiovo nuotrauką, Vakarų žurnalistai sako, kad reikia džiaugtis, kad pagaliau Kruščiovas prisipažino, jog jis esąs visų kriminalistų, žmogžudžių ir įstatymų laužytojų geriausias globėjas ir mokytojas.

DIDŽIAUSIA RYGOS BAŽNYČIA PAVERČIA KONCERTŲ SALE

Užsienio latvių organizacijos protestuoja prieš Rygos katedros nacionalizaciją ir įrengimą joje koncertų salės.

RAUDONOJI KINJA TIBETĄ PADARYS SAVO SATELITU

Peipingo radijas davė suprasti, kad Tibetas bus komunistų satelitas, nors tai ir pareikalautų daug metų kovos.

Raudonieji pasiruošę išnaikinti budistų vienuolynus, Tibeto lamų nuosavybę nusavinima ir jų privilegijos panaikintos. Neš budistai turi didelę įtaką krašte.

Tūkstančiai soviet. zonos agentų Vak. Vokietijoje

Max Heim'o, buvusio žytaus saugumo ministerijos sovietinėj zonoj pareigūno apskaičiavimu, komunistinių agentų vakarų Vokietijoje esą apie 2.000-3.000. Bet toji įstaiga turinti viso apie 10.000 slaptų bendradarbių, kurie turi teikti visų informacijų nuorašus ir nuolat referuoti savo agentams.

VATIKANAS GERIAU ŽINO

JAV kongresmanas Anfoso sakė diskusijose:

"Norim ar nenorim, bet esam karo padėtyje su Sovietų Rusija visais frontais. Tad reikia teikti visas jėgas, kovojančias prieš komunizmą.

Vatikanas yra labai gerai informuojamas apie padėti Sovietuose, kai kada geriau už Amerikos saugumą, ir turėti prie jo atstovą vien informaciniais sumetimais būtų labai naudinga bendrai kovai. Jei kitos religijos būtų taip centralizuotos kaip katalikų, tai Amerika turėtų turėti atstovus ir prie jų", pabrėžė Anfoso.

konams, kurie apmoka visą viešnagę, Nikitos butas dienai kainuoja 130 dolerių (virš 11.000 arg. pesų).

AIŠKUS REIKALAVIMAS

M. Lyle Munson, eksfederalinio tribunolo teisėjas, kol mėnulyje dar nebuvo raudono pjautuvo su kiju, stengėsi fed. tribunolą įtikinti, kad imtusi priemonių suimti Nikitą Kruščiovą, kai tik Amerikos žemyną pasieks. Jis tvirtina: "Nikita yra nieks kits, kaip tik tarptautinis kriminalistas, kuris bauriausiais žodžiais ir veiksmais visus yra įžeidęs, sulaužęs visas tarptautines sutartis ir įsipareigojimus, išniekinęs žmonijos laisvo apsisprendimo teisę, išjuokęs UNO nuostatus ir pačią organizaciją ir tt. Ir dėl to, pasaulinio diktatoriaus — kriminalisto

(E) Suvaržymai partiečiams persikelti į kitas darbovietes. Kp įstatais, partietis turi akiai vykdyti savo partijos įsakymus. Kas atsisako vykti į darbą ten, kur jį partija šaukia, griežtai pažeidžia partinę drausmę ir, žinoma, susilaukia tam tikrų pasekų. Iš kitos pusės, jei partietis nori persikelti į kitą darbovietę ar į kitą gyvenamąją vietą, taip pat turi gauti partijos įstaigų sutikimą. Partija gali atsisakyti tokį sutikimą duoti. Partietis gali skystis aukštesnei partijos instancijai, bet klausyti partijos įsakymų privalo. Tai paaiškino žurnalas "Komunistas" vienai Klaipėdos komunistų grupei, kuri prašė paaiškinti, kokia tvarka komunistas gali pereiti iš vieno darbo į kitą.

(E) Jubiliejinė dailės paroda įvyks kitais metais Vilniuje. Tais pat metais Maskvoje būsianti bendra Lietuvos, Latvijos ir Estijos dailės paroda. Parodose bus ir kūrinių "pagal užsakymą". Prie Kultūros ministerijos esąs sudarytas specialus parodos komitetas, kuris su dailininkais sudaręs "kūrybines sutartis", kitap tariant, dailininkams jau iš anksto nustatoma, ką jie privalo sukurti. Kompartija, matyt, tuo nori užsitikrinti, kad dailininkai savo kū-

riniams pasirinktų režimul palankias temas, pvz. kolchozų gyvenimą, komunistinius herojus ir „laimėjimus“ ir pan. Vilniaus radijas liepos 18 d. kaip tik tos rūšies temų eilę jau išvardijo.

(E) Stambus žemuogynas prie Vilniaus, užveistas viename to rajono kolchoze. Iš 5 ha plotu šiemet surinkta po 20 centnerių žemuogių (braškių) iš hektaro. Pajamų iš hektaro derliaus gauta apie 20.000 rublių, iš ko išėitu, kad už kilogramą uogų gauta po 10 rublių. Kaip pranešė Vilniaus radijas liepos 19 d., agr. Jugortaitė pareiškusi, kad būtų galima iš hektaro surinkti ir 40-50 centnerių ir tokiu būdu pajamas padidinti. Ateinančiais metais numatyta dvigubai praplėsti ir patį žemuogyno plotą. Vienam hektarui naujai apšodinti reikia iki 50-55.000 daigų.

(E) Klaipėdos krašte (Priekulės parapijoje) nesana mirė E. Ozeliene-Lapinaitė, Dr. K. Ozelio našlė. Kilusi iš žinomų lietuvininkų Lapinų šeimos, ji ilgus metus dirbo įvairiose institucijose Lietuvoje ir užsienyje. Jos vyras Dr. K. Ozelis yra buvęs šilutės apskr. viršininkas ir Klaipėdos krašto direktorijos tarėjas.

Lietuvos vėliava plėvesavo Chicagos vidurmiestyje, tarp Amerikos ir Chicagos vėliavų. Visa tai vyko Prekybos ir Pramonės parodos atidarymo progą.

Birželio trėmimų minėjime Australijoje, Sydnejuje, kalbėjo laivyno ministeris J. G. Gorton.

Š. m. liepos 11 d. Bostono "Zalgiro" tuntas išleidė vyr. sktn. dr. V. Čepą į Skautų Brolijos tarptautinę džiamborėją Philipinuose reprezentuoti Lietuvos, bei į tarptautinę vadų konferenciją Indijoje. Tai pirmoji tokio pobūdžio džiamborė Azijos tautų tarpe.

Tėv. Petras Beniūnas, O. F. M., "Darbininko" administratorius, šią vasarą suorganizavo dvi dideles išvykas: Liepos 26, Onų garbei į Nekalto Prasiidėjimo seselių metinę šventę Putnam, Conn. ir rugpiučio 8-9 d. į metinę Lietuvių Dieną Kennebunkporte, Me. Tuo metu buvo pašventinta Kryžiaus Kelių koplyčia.

Lietuvių Sielovados tvarkytojas Vokietijoje, Tėvas Bernatonis, lankėsi VLIKo Vykd. Tarybos ir ELTOS būstinėje Reutlingene. Kartu lankėsi ir stud. A. Žemaitis, kuris yra pirmas ir kol kas vienintėlis lietuvis, studijuojąs garsiajame Anglijos universitete Oksforde- Reutlingene taip pat lankėsi pedagogė ir visuomenininkė O. Kairukštienė, nuolat gyvenanti Anglijoje. Kuriam laikui atvyko į Vokietiją mokytojai Lietuvos gimnazijoje.

(E) Italijoj plačiai pažįstamas rašytojas, D. Pilla (jo veikalas „Sielą už sielą“ išverstas ir lietuviškai), rašo populiarių šv. Kazimiero gyvenimą, naudodamasis Lietuvių Saleziečių gimnazijos bibliotekoj turima medžiaga.

Lietuvių Sibire parašyta maldaknygė "Marija gelbėki mus" Argentinios katalikiškoje spaudoje buvo plačiai paminėta. Tai parodo, kad laisvasis pasaulis domisi mūsų ištremtų brolių ir sesių likimu. Ši maldaknygė, kuri š. Amerikoje "Ateities" yra jau atspaudinta, galima yra per "Laiko" redakciją užsisakyti. Kaina 1 doleris.

Italų laikraštis "Corriere degli Italiani" įsidėjo labai platų ir išsamų straipsnį apie lietuvių kultūrinę ir tautinę veiklą, statydamas lietuvius, kaip idealų pavyzdį visiems italams Argentinioje.

Kun. Ben. Sugintas nenulstamas Vasario 16-tos ir Saleziečių gimnazijų bei kitų mokslo įstaigų rėmėjas, paskutiniu metu surinko apie 60.000 dolerių toms įstaigoms padėti. Kun. B. Sugintas šiemet atšventė savo kunigystės 30 metų jubiliejų.

N. ZELANDIJOJE, Aucklande šių metų gruodžio 29-31 d. įvyks lietuvių suvažiavimas, paminėti dešimtmečio sukaktį nuo pirmojo didesnio lietuvių vieneto atvykimo į Naująją Zelandiją 1949 m. Suvažiavimą rengia N. Z. Bendruomenė ir Aucklando apylinkės valdyba. Numatyta surengti lietuvių spaudos parodą, eilė paskaitų, susirinkimų ir pasilinksminimų.

(E) Valstiečių Liaudininkų Sąjungos suvažiavimas įvyks Clevelande rugsėjo 5-6 dienomis. Pranešimai numatyti dr. K. Karvelio, H. Blazo, J. Audėno, J. Tyrio, L. Šmulkščio, M. Mackevičiaus ir kitų.

(E) Adv. V. T. Kvetkus, jr. LRK Susivienijimo sekretoriaus sūnus, aukštuosius mokslus baigęs JAV-se, neseniai Vašingtono paskirtas tarnybai į Vokietiją.

(Atkelta iš 1 psl.) tybių nedraugiškumo Kubos "demokratinės" valdžios vadamams. Teatsimena visi, kad atominiame amžiuje, taikos ardytojus visur kur besislapančius raketos gali surasti. Žiūrėkite, Amerikos VII laivynas, prieš daugumos liaudies priešinimasi, remia imperialistinę Laos karalių. Tačiau nežiūrint viso to, su atvira širdimi ir geriausiomu intencijom vykstu pas jankius "taikos ir bičiuliško tautų gyvenimo mūryti".

"ŠEIMOS TĖVO" BUTAS NEW YORK'E

Waldorf Astorijos viešbutyje bus 35-me aukšte. Kaimynais turės Korėjos didvyri gen. Douglas Mac Arthur'ą 37-me aukšte ir buvusi prezidentu Hebert Hoover'į 31-me aukšte. Ameri-

BIRUTĖ — VYTAUTO MOTINA

visuotinę, teisingą ir ilgai tveriančią taiką. To linkėdamas, džiaugiuos ir sveikinu pas mus laimingai atvykusius".

O Nikita, prisiekęs savo atvirumą, pasigyrė tikėjimu, kad greit ir JAV vėliava mėnulyje suplevesuos, ir bus dviejų valstybių ženklai beskelbią taiką ir draugystę visoms šios žemės tautoms.

— A. Lubickas

SKELBIMAI

◆ Rugsėjo 20 d. 4 val. iliustruota paskaita apie Romą.

Laikys kun. A. Steigvilas parapijos patalpose.

◆ Spalio 4 dieną 19 val. parapijos salėje, Gyvojo Ražančiaus 20-metų Sukaktuvių Pamėnėjimas-Arbatėlė.

Visi nariai ir parapijiečiai kviečiami atsilankyti. Įėjimas svečiams — laisva auka.

MARIJONŲ ATGAIVINTOJAS

1. GAIVŪS ŽIDINIAI.

"Būkite tobuli, kaip ir jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas". Šiais žodžiais Jėzus Kristus visus šaukė į tobulumą, šventumą. Jis įsikūnijo, kentėjo, mirė ant kryžiaus, kad mus pašventintų. Tam paliko Bažnyčią, sakramentus, kad galėtume gyventi dieviškuoju gyvenimu ir jame stiprėti. Į tai mus kreipia Dievo ir Bažnyčios įsakymai. Dar daugiau, Kristus nurodė evangeliskų patarimų kelią: klusnumo, skais-tumo ir neturto. Taip Dieviška-sis Mokytojas ikūrė gavinanti židinį - vienuolinį gyvenimą. Trys Kristaus patartys šiame luome yra būtinos. Tai trys įža-dai. Nors pasauliečiai katalikai jų nedaro, tačiau, jei tik rimtai nori siekti tobulumo, tam tikra-me laipsnyje, kiekvienas pagal savo luomą turi gyventi tu patar-čių dvasioje: skais-tume, turtų perteklių sunaudodami kilniems tikslams, jautriai paklusdami bažnytinei vadovybei ir t. t.

Vienuolinį luomą įsteigė Kris-tus, bet atskiras vienuolijas ku-ria, pertvarko, atgaivina Dievo Apvaizdos pašaukti žmonės. Vie-nuolių yra daug. Jos visos at-siremia į Dieviškojo Steigėjo pa-tartis. Visų pagrindinis tikslas yra Dievo garbė ir savo narių tobulėjimas. Antrinis tikslas bū-na vienoks ar kitoks iš Dievo ir artimo meilės atliekamas apaš-talavimas. Vienos vienuolijos užsiima mokslais, auklėjimu, ki-tos misijomis, sielovada, spaudos skleidimu, įvairia gailestinga ir visuomenine veikla. Iš čia vie-nuolių įvairumas. Šių dvasinių židinių tarpe turime ir Marijonų vienuoliją. Jos antrasis tikslas yra mokslas, mokslinimas, au-klėjimas, spauda, plati sielovada, misijos, visuomeninis veikimas ir kiti pagal laiko ir vietos rei-kalavimus apaštalavimo darbai. Ši vienuolija lietuviui yra ypa-tingai tuo artima, kad ji didele dalimi veikė ir tebeveikia tarp lietuvių, kad ją ant naujų mo-dernių pagrindų atkūrė visus patraukiantis kandidatas į šven-tuosius Dievo Tarnas arkivys-kupas Jurgis Matulaitis.

Jo išpurenta dirva ir pasėtas grūdus neša vaisius jau pusę šimto metų. Minint sukaktį mus domina, kodėl jis šios aukos ėmėsi ir kiek nuveikė.

2. AUDROJE BUDI APVAIZDA

Žinome, kad Marijonus įstei-gė 1763 m. Dievo Tarnas kun. Stanislovas Papčinskis Lenkijoje. Iš čia vienuolija labiausiai paplito Lietuvoje ir Portugalijoje. Eilė vyriausių vadovų - ge-nerolų buvo lietuviai. Senesniais laikais ypatingai pasižymėjo kun. Raimundas Novickas. Jis pagrindė Marijonų savarankiš-kumą, 1779 m. įsteigė vienuoly-ną Apaštaly Sosto papėdėje, Ro-

moje. Besiplečiančią vienuoliją užklupo politinės audros. Lietu-vos - Lenkijos 1772 - 1795 m. pa-dalinimai, Napoleono 1798 m. siautėjimas Romoje, karalienės Marijos II ministerių 1834 m. Portugalijoje išleisti įstatymai ir caristinė spauda Marijonų vienuoliją iki 1908 m. privedė prie kapo. Paskutinė silpna gy-vybės ugnelė ruseno tik pietų Lietuvoje, Marijampolėje. Tai buvo kun. Vincas Senkus, kuris, 1908 m. Žolinės išvakarėse mirus

tis maldoje sudėjo į karaliaujan-čių Karalių ir viešpataujančiųjų Viešpatį, kuris, tariant Šven-to Rašto žodžiais, trupina šaudy-kles, laužo ginklus ir skydus de-gina ugnim.

Ir iš tikrųjų, kada žmogiškai akiai atrodė, jog vienuolija spar-čiai žengia į mirtį, Dieviškoji Apvaizda rengė jos prisikėlimą.

Toje pačioje, Marijonų veda-moje, Marijampolės parapijoje 1871 m. gimė Jurgis Matulaitis. Jį pakrikštijo jo dėdė Marijonų vyriausias vadovas kun. Jurgis

Arkiv. Jurgis Matulaitis 1871 - 1927

kun. Andriui Juraičiui, beliko vienintėlis marijonas, 68 m. se-nelis. Jis, nors vyriausias vado-vas, bet jau be valdinių. Jo pirmtakūnai ir jis pats dėjo vi-sas pastangas ir kas Marijonų ben-druomenės gyvybę palaikytų bet caro valdžia pastangas vis už-gniauždavo. Tačiau senelis kun. Senkus nenusiminė. Jis visas vil-

čėsnas. Bet nei šis, nei kiti ma-rijonai kunigai, kurie jaunuoli dvasiniai brandino, nė jauste ne-nujautė, kad šis berniukas atei-tyje bus vienuolijos gyvybės lai-das.

Taip mirties šešėlyje augo tas, kuris mirštanti turėjo atgaivin-ti. Apvaizdos planai nuostabūs. (Bus daugiau)

JUOKIS

Vardan tiesos

Ne pirmos jaunystės mokytoja aiš-kina vaikams žmogaus galvos sudė-tį. Petrukas gauda muses ir nesik-lauso. Mokytoja, tai pastebėjusi, jo užklausė:

- Apie ką kalbėjau?
- Apie galvą!
- Gerai, bet išvardink galvos da-lis, ir — norėdama jam palėngvinti — parodė savo nosį, klausdama:
- Kas čia? — Nosis. — O že-miau nosies kas?
- Ūsai, panele mokytoja.

Pas dantistą

— Kiba pasaulio galas! Už vieno danties ištraukimą, pusės minutės darbo, aštuonios dešimtys pežų!

Daktaras:

— Jei tamstai patinks, galiu traukti visą pusvalandį.

Gera klausia

Žmona pasakoja vyrui:
— Girdžiu, kažkas vaikščioja apin-toje. Atidariau, ugi mano kepuraitės ir suknelės beeančios iš mados.

Tikra tiesa

Mokytojas, rodydamas pirštu že-mėlapi, klausia:
— Kas čia, Jonuk?
— Jūsų dešinės smiluis, pone mo-kytojau.

Mokslinis tyrinėjimas

— Ką tu sugalvojai, girdyti kar-ve vynu? — klausė vienas girtuok-lio ūkininko.

— Tiriu, ar pienas neišeis geres-nis. Mat, daktaras įsakė gerti tik pieną, o žinai, pienas tai vis pie-nas...

Evangeliskasis patarimas

Viena motina skundžiasi, kad ne-galinti rasti pirštinių. Vaikutis pa-taria:

— Mama, pamėgink ieškoti Bi-blijoje. Tėtis ir tu sakai kitiems, kad ten galima viskas rasti.

Neaiškios sąlygos

Jis: "Tavo tėvas nesiskubina mo-kėti pažadėtų kraičiui pinigų".
Ji: "Turėk kantrybės. Išmokės ra-tom".
Jis: "Bet, mieloji, juk tavo ve-džiau visą iš karto, o ne ratom".

DON CAMILLO NAZARETE

Leo Haiman, Tel Aviv

Tose vietose, kur Kristus įžengė į pasaulį, vienas prancūzų kunigas kovoja prieš komunizmą. Kun. Po-vilas Guthier, 43 metų, prancūzų kunigų - darbininkų ordeno narys, prieš 3 metus atvyko iš Marselio į Izraelį hebrajų kalbos studijuoti. Atvykęs į Nazareth'ą, jis buvo labai sujaudintas mahometonų gyvenimų namų skurdą, kaip tuo tarpu apy-linkės kalvose ir vėsesniuose kalnų slėniuose žydų, krikščionių arabų bei turtingų žemvaldžių puošnios vi-los, bei modernūs nuomojamieji na-mai savo prabanga lenktyniavo. Prancūzų kunigas greitai pastebėjo kad iš to mahometonų skurdo ypa-tingą naudą turi stipri Nazareth'o komunistų organizacija.

BLONDINĖ MER

Arabų komunistai yra vadovauja-mi blondinės, mėlynakės Ernos Mer, vienintelės Jeruzalės universiteto hebrajų kalbos profesoriaus dukters. Graži mergaitė išmilylėjo į to paties universiteto arabų studentą Yous-souf Khamiss ir, prieš tėvų sutiki-mą, su juo apšvedė. Pasirodo, kad minimas studentas buvo vienu iš žy-miausių arabų komunistų destruk-tyvinės organizacijos nariu. E. Mer įsteigė pažangiųjų arabų moterų są-jungą kuri tikrumoje yra viena iš pagrindinių komunistinių perversmo organizacijų. Jos vadovaujamos ara-bų moterys demonstravo prieš vy-riausybės rūmus, reikalaujamos sau ir savo šeimoms žmoniškų butų. Vy-riausybė jų reikalavimų negalė-jo patenkinti ir arabų molinių lūš-nų gyventojams geresnias gyvenimo patalpas suteikti, nes ir žydų tau-tybės gyventojai, gyvenantieji arabų šalyse ir panašiose sąlygose, galėtų panašius reikalavimus statyti.

KAIP DON CAMILLO

Kaip garsiam Don Camillo ro-mane italų kaime, taip pat kovoja kunigas P. Guthier pirmose krikš-čionybės vietovėse savo kilnių pa-vyzdžių, nesavonaudišku darbu ir virš konfessionale žmonių meile, prieš kylantį žmonių nepasitenki-mą ir revoliucines idėjas. Savo "Pa-dėk pats sau" sūkiu, bendradarbiau-jant žydams ir arabams, Nazareth'e buvo mahometonų molinių lūšnų gy-ventojams modernūs namai pasta-tyti. Tam reikalui izraelio vyriausy-bė paskyrė žemės ir dalį pinigų, krikščionys prekybininkai — me-džiaga, architektus ir inžinerius veltui. Statybos darbus atliko patys mahometonai. Už darbą apmokėjo Arabų Darbininkų Namų statybos bendrovė, to paties kunigo įsteigta. Dalis darbininkų uždarbio buvo ats-kaitoma ir paskiriama ypatingiems reikalams, kurių nebuvo galima liesti iki statybos pabaigos. Kunigas aprūpino darbu bedarbius arabų dar-

bininkus jų pačių namų statyboje sukūrė jiems žmonišką gyvenimą ir įgalino juos savo namus apmokėti savo uždarbiu. Tuo pačiu paveržė juos iš komunistų įtakos.

PADEK PATS SAU

Vieno gyvenamojo buto statyba, atmetant statybos pelną, kainavo 5.500 izraelio svarų. 3.500 iz. sv. su-teikė vyriausybė kiekvienam ben-druomenės nariui ilgamečiu 4% kre-ditu. "Nes padedama tiems, kurie turi pakankamai valios patys sau pa-dėti", pareiškė kun. Guthier. Kun. Guthier jokių savo pajamų neturi, negauna nei algos. Bet tie, kurie su juo ilgiaus santykiauja, yra juo su-sužavėti. Jie mielai parduoda auto-mobilius bei brangenybes ir tais pi-nigais remia bendrovės projektą.

AUKOS PLAUKIA

Vienas belgų kunigas buvo tiek sujaudintas kun. Guthier užsimoji-mais, kad jis pardavė savo automo-bilį ir gautus pinigus perdavė ben-druomenėi. Prancūzų laikraščio "LAMANCHE" leidėjas paaukojo 4.000 izr. sv. Britų ir amerikiečių turistai, bei daugumas pasiturinčių krikščionių prekybininkų bendrai paaukojo iki 30.000 izr. sv. Kartą kun. Guthier kalbėjosi su keliais amerikiečių turistais kai tuo metu keturi arabų darbininkai stačiu šlai-tusunkiai tempė geležinę atramą. Jis atsipašė amerikiečių ir nuskubėjo padėti sunkiai temptiems darbinin-kams. "Mes nepajėgiamė įsigyti sta-tybai nei mašinų nei traktorių, viską turime savomis rankomis padaryti", pareiškė nustebusiems turistams, ku-rie šio įvykio buvo tiek paveikti, kad visus pinigus, turėtus kišenėse, įteikė kunigui.

BE SIELŲ MEDŽIOKLĖS

Jo darbe būtų ypatingų galimybių sielomis Katalikų Bažnyčiai laimėti. Kartą vienam mahometonui, kuris kreipėsi į kunigą dėl perėjimo į krikščionių tikėjimą pareiškė: "Tu man niekuo neesi skolingas ir savo tikėjimo dėl dėkingumo neturėtumei išsižadėti. Aš esu skolingas dėkin-gumui, kad man yra leista Kristaus tėviškėje padėti Nazaretho žmo-nėms".

Netoli kalvos, ant kurios kun. Gut-hier bendrovės įvairiaspalviai dvie-jų kartų namai yra statomi, pran-cūzų kunigas rado uolą su įmūrytais sienose krikščioniškais kryžiais. Jis lėpė kryžius nuo sienų nuimti ir pa-talpino savo koplyčioje, kurioje kas rytas meldžias ir po mišių išėina su-stiprėjęs testis savo darba.

Kun. Guthier tikisi "Padėk Pats Sau" idėją išplėsti kituose Viduri-nių Rytų kraštuose. Jis gerai žino, kad ji visur parems mahometonai, žydai ir krikščionys jį myli kaip šventąjį, o komunistai jo žygių bijo.

JAUNIMO RAŠINIŲ KONKURSAI

Ryšium su "Tėviškės Žibu-rių" savaitraščio dešimtmečio skelbiamas jaunimo rašinių kon-kursas, kurio mecenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis, pas-kyręs 100 dol.

I—Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio lietuvių jaunimas iki 25 metų amžiaus.

II—Konkurse dalyvaujantieji pasirenka vieną šių temų:

- 1) Kokią reikšmę teikiu reli-gijai savo ir tautos gyvenime?
- 2) Kokios mano pareigos Lie-tuvai ir gyvenamajam kraštui?
- 3) Ką man duoda lietuviška spauda?
- 4) Kaip vertinu gyvenamojo krašto jaunimą?
- 5) Ką galvoju apie jaunosios

Keleivis: "Sakyk man, gerbiama-sis, kada iš šios stoties išėina pas-kutinis traukinys?"

Nepažįstamas: "Permaža mūsų ir per trumpos amžius, kad galėtu-me susekti ir sulaukti paskutinio traukinio. Jie čia eis ir eis, kol tik bus ši stotis. Vienas Dievas težino kada išeis paskutinis".

Pasiteiravimas

— Brangusis, ką tu darytum, jei aš mirčiau?, klausia žmona vyro.
— Hum, toks klausimas man dar niekad nekilo. Bet, manau, rūpin-čiaus ko greičiausiai palaidoti. O paskui? Paskui... imčiau vėl dai-rytis.

ir vyresniosios lietuvių išėivijos kartų santykius?

III—Rašinio apimtis: apie 500 -700 žodžių. Rašyti galima tik lietuviškai mašinėle arba ranka.

IV—Po rašiniu pasirašyti slapyvardė ir pažymėti amžių ir išsilavinimą (gimnazija, kole-gija, universitetas ar kitokia mokykla). Tikrąją pavardę su adresu įdėti atskirai užlipinta-me voke ir išsiųsti kartu su ra-šiniu.

V—Rašinių išsiųsti nevēliau 1959 m. spalio 15 d. šiuo adre-su: Konkurso Komisijai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada.

VI—Už geriausius rašinius skiriamos premijos: I — 50 dol. II — 30 dol., ir III — 20 dol. Premijos gali būti išmokėtos gavėjų pasirinktomis knygomis arba pinigais.

VII—Premijuoti rašiniai bus išspausdinti "T. Žiburiuose". "T. Žiburiai" taipgi pasilieka teisę spausdinti ir nepremijuo-tus rašinius.

VIII — Premijos įteikiamos Toronte 1959 m. lapkričio 14 d. per "T. Ž." dešimtmečio minė-jimą.

IX—Vertintojų komisijos su dėtis bus paskelbta vēliau. 1959 m. gegužės mėn. 15 d.

LIETUVIŲ CENTRAS

Š. m. rugsėjo 26 d. 21 val.

SAVO PATALPOSE, TABARE 6950, VILLA LUGANO

RENGIA

DIDELĖ PAVASARIO ŠVENTĖ

VERMOUTH'AS

RENKAMA PAVASARIO KARALAITĖ!

— BILJETUS REIKALINGA ĮSIGYTI IŠ ANKSTO —

VISI KVIEČIAMI ATsilankyti!

MOKSLAS - MENAS - LITERATURA

SPORTAS IŠ ARČIAU PAŽVELGUS

Sportas yra gyvenimo, džiaugsmo ir sveikatos šaltinis tautos dvasinių ir fizinių galių ugdymui.

Dr. O. Peltzer

„Sportinio idealo vardan, mes pasižadame kovoti taurioje olimpinėje dvasioje ir laikytis sportinės drausmės taisyklių. Sportinis judėjimas tejungia mūsų gretas; Augščiausiojo padedami, stengsimės išlaikyti savo širdyse gaivią Tėvynės meilės ugnį ir išlikti tikrais jos sūnumis ir dukromis“, — tokius žodžius kartoja Š. Amerikos lietuviai sportininkai, susirinkę į metines savo sporto žaidynes, šiame vykdomas jau IX-ą kartą.

Prieš 10 metų Šiaurės Amerikoje sucementuotas organizuotas lietuvių sporto judėjimas iki šių dienų išsivystė į gana brandų vienetą, kuris yra daug prisidėjęs prie lietuvių vardo garsinimo kitataučių tarpe ir fizinių bei tautinių apraiškų ugdymo jaunuose kūnuose. Šiandien, jau bemaž visose didesnėse lietuvių kolonijose veikia lietuvių sporto klubai, apie save subūrę patį veikliausiąjį bei brandžiausiąjį jaunimą. Šiuo metu lietuvių sporto organizacija, kuriai vadovauja Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas, yra viena iš didžiausiųjų jaunimo tarpe ir turi apie 1,000 narių.

Kalbant apie Šiaurės Amerikos lietuvių sportinę veiklą, kuri pasireiškia metinių žaidynių (dviejomis dalimis) organizavimu, dalyvavimu Pabaltiečių varžybose, pasirodymu įvairiose mažesnėse apimtose lietuvių, amerikiečių bei kitų tautų sportininkų ruošiamose rungtynėse.

Čia tenka išskirti sportininkų leidžiamą laikraštį Sporto Žinias, jų ruošiamus suvažiavimus, koncertus, gegužines, vakarus ir kt. Šiame Šiaurės Amerikos lietuviai krepšininkai išsileido į didelę sportinę kelionę, kurios metu aplankė penkis Pietų Amerikos valstybes, ten sužaidžiant eilę rungtynių su lietuvių bei vietinių sportininkų komandomis. Sportininkai yra pirmieji, kurie pralaužė ledus glaudesniai bendradarbiavimui tarp tolimesnių kraštų lietuviškojo jaunimo.

Praėjusiais metais mes minėjome 20 metų sukaktį nuo pirmosios Tautinės Olimpiados Kaune. Jos metu buvo skaityta priesaika, kuri ir šiandien mums daug ką pasako ir yra aktuali visiems lietuviams sportininkams. Štai jos žodžiai:

„Mes, Laisvosios Lietuvos ir pasaulio kraštų lietuvių jaunimas, jausdami tautos šauksmą burtis į vieną šeimą, susirinkę Pirmojon Tautinėj Olimpiadon dvidešimtaisiais Lietuvos laisvės metais, žinodami sunkius Lietuvos kovų kelius dėl jos buvimo ir nepriklausomos Valstybės atstatymo, didingos praeities gaivinami, lenkdami galvas Tautos Karžygiams, aukojusiems jėgas ir gyvybę Lietuvos Tautos laisvei apginti, prisiekiamė būti ištikimi amžiniems Lietuvos Tautos siekimams, ugdyti jėgas Tautos siekimams vykdyti, visur ir visuomet saugoti ir ginti Tautos garbę, varžydamiesi su pasaulio pranašaisiais, ryžtis juos pralenkti, tvirtiau, greičiau, gražiau tarnauti Lietuvai,

te Visagalys mums tai padeda“.

Ši pirmoji Olimpiada, gaila, tada buvo ir paskutinioji, nes Lietuvą ištikusios nelaimės, neleidė lietuviams sportininkams daugiau susirinkti savoje žemėje. Tačiau ši priesaika, paskirų lietuvių sportininkų įvairiose žemės rutulio dalyse yra išpažįstama ir vykdoma. Šiandien tolimajame Australijos kontinente, Brazilijoje, Argentinoje, Urugvajuje, Anglijoje, Kanadoje, Amerikoje ir kituose kraštuose — vienur daugiau, kitur mažiau lietuviška sportinė ugnis yra kurstoma ir gaivinama.

Šiame mes minime 20 metų sukaktį nuo kito gana svarbaus mums sportinio įvykio — III Europos krepšinio pirmenybių

NEKADA NEMAČIAU PUIKESNIO VAIZDO

J A V prezidentas Madison'as ir valstybės sekretorius Monroe paskyrė ambasadoriumi prie Napoleono Joel Barlow'ą, kuris 1811 m. rugpjūčio 2 d. išvyko į diplomatinę, Prancūzijos. Sekančių metų rudenį, kai Napoleonas buvo giliai įbridęs su sava armija į Rusiją, J. Barlow gavo pakvietimą atvykti į Vilnių, kurį lapkričio 18 d. pasiekė.

„Vilnius yra daug didesnis ir puikesnis miestas, negu aš tikėjausi. Daugumas namų mūriniai, o kai kurios bažnyčios labai puikios. Miestas pastatytas slėnyje, o čia pat per priemiesčius teka Vilija, nedidelė, sriani ir žavinga upė. Aplink labai augštos kalvos, ka kurios apvinkuotos senų bokštų ir tvirtovių griuvėsiais. Tai labai romantiškas vaizdas. Nuo tų kalvų viršaus atsidero vaizdas į miestą ir apylinkes pulkesnis, negu aš bet kada esu matęs“, rašo savo laiške Joel Barlow.

Patriotinė Knyga

Mūsų karščiausias patriotas prel. Mykolas Krupavičius parašė knygą „Lietuviškoji Išeivija“, kurią 1958 metais atspausdino Salezičių spaustuvė, Castelnuovo Don Bosco Italijoje. Knyga turi 140 psl., knygos turinį sudaro šie skyriai: 1. Bendras žvilgsnis į Išeiviją, 2. Politinė Išeivija; 3. Išeivijos klystkeliai; 4. Išeivijos tikslai ir uždaviniai; 5. Išeivija ir tėvynės meilė ir 6. Kunigų vaidmuo Išeivių tautiniame gyvenime.

Autoriaus tikslas yra įrodyti, jog Išeivis nėra atpalaiduojamas nuo patriotiškų pareigų savo senosios tėvynės atžvilgiu. Jis rašo: „Yra kilnesni tie, kurie jautriau ir stipriau prisiriša ir pamilsta tuos, kurie kenčia ir kuriuos persekioja, kurie nemano, kai atsidūrę svetimose žemėse ir priėmė tos žemės pilietybę nusipurto savo tėvyne, ryšiais su ja ir pareigomis savo tėvynės atžvilgiu, kai svetimasis pasas jį padaro išlietuvių. Ir dešimt tokių pasų lietuvių neatpalaiduos nuo pareigų savo tėvynės atžvilgiu. Jei jis jų nepildys, jis taps paniekos vertu atkritėliu, kulvarta, dezertyru. Kaip geras vaikas neatsižada savo motinos, nors ji klysta, nors ir sunkiai sirgtų ir jau nieko negalėtų savo vaikams duoti, o būtų reikalinga tik vaiko pagalba, taip lygiai negali atsižadėti ir savo tėvynės, įkritusios į skaudžią nelaimę, nes ir vieną ir kitą Dievas savo ketvirtuoju įsakymu liepė mylėti besąlygiškai, visada ir visokiame aplinkybėse. Juo daugiau ji kenčia, juo daugiau mes ją turime mylėti, bet mylėti veikliai — savo darbais, atsižadėjimu savęs jos naudai“ (96-97 psl.)

Mano manymu, tai yra vedamoji, pagrįdinė autoriaus idėja, kuriai pagrįsti jis pasinaudojo šv. Raštu, žymiausiais teologais, popiežių enciklikomis ir neIetuvių katalikų emigrantų raštais.

Knyga turi bažnytinę aprobatą, kas reiškia, kad autorius, nežinint savo karšto patriotizmo, yra palikęs ištikimas Bažnyčios mokslo principams. Bendrai imant, knyga parašyta ne vien patriotizmo padiktota, bet ir gerai įvairiais katalikų autoritetų raštais paremta.

Ši knyga patartina visiems lietuviams Išeiviams atsidėjus perskaityti, ypač tiems, kuriuose patriotizmas ima blėsti.

Džiugu, kad prel. M. Krupavičius, peršokęs 70 metų slenkstį, dar turi jėgų kurti ir rašyti, kaip jis su visa energija kūrė demokratišką Lietuvą 1918 - 1926 metais. J. Gobis

NAUJAS KALBOS PAMINKLAS

Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje 1958 metų gale išleido S. M. Slavočinskio giesmyną „Giesmės tikėjimui katalieckam priderančios“. 1646. Fotografuotinis leidimas, paruoštas Jurgo Lebedžio, 556 pusl., tiražas 3000 egz., kalna Rb. 17,20.

Knygos turinys: J. Lebedžio prarmė. 1646 metų giesmynas: 1) Bibliografiniai duomenys. 2) Pasirodymo aplinkybės ir pobūdis. 3) Kalba. 4) Vertimo menas. 5) Eilėdara. 6) Autorystės problema. 7) Giesmyno reikšmė (7-52 pusl.). K. Jablonskio „Saliamono Slavočinskio biografijos žinios“ (53-58 pusl.).

Fotografuotinės „Giesmės Tikėjimui Katalieckam priderančios“. Auctore Salomone Mozerka Slawoczynski Summi Pontificis Alumno Vilnae Typis Academicis Soc. Jesu A. D. 1646 (61-342 pusl.). Paaškinimai (343-427 pusl.). Žodynėlis (429-536 pusl.). Alfabetinė giesmių rodyklė lietuvių kalba (537-543). Alfabetinė giesmių rodyklė originalo kalba (lotynų ir lenkų k.) (545-551 pusl.). Priedas: Lietuviškas tikėjimo akto ir giesmės „Tantum ergo Sacramentum“ vertimas iš 1662 metų.

Kad toks giesmynas XVII šimtetyje buvo išleistas, tai mūsų knygos istoriškai žinojo, bet niekas iš jų to giesmyno nebuvo matęs; J. Lebedys sako ir galbūt, teisingai, kad „daugiau tos knygos egzempliorių visame pasaulyje šiuo metu nėra žinoma“. Slavočinskio giesmynas po 2 Pasaulinio Karo rastas Dzirove, netoli Sandomeko grafų Tarnovskių bibliotekoje ir iš ten palintas į Biblioteka Norodowa Varšuvoje. Biblioteka Norodowa pirma parūpino jo mikrofilmą Varšuvoje, o vėliau tą unikumą 6 mėnesiams

paskolino Vilniaus Universitetui. Slavočinskio giesmyną interpretuoja J. Lebedys ir tai daro kaip rimtas mokytojas filologas; jis naudoja lenkų, vokiečių, tarybinių ir politinių lietuvių emigrantų (pav., Vac. Biržiškos „Senųjų lietuviškų knygų istorija“ Chicago, 1953 m.) raštus. J. Lebedys į Slavočinskio giesmyną žiūri vien iš lietuvių kalbos istorijos taško ir į savo interpretaciją nepila komunistinio padažo, tad malonu ir įdomu Lebedžio interpretaciją skaityti, kam įdomu lietuvių kalbos istorija.

Slavočinskio (o gal ir keno kito jo vardu) lotyniškų ir lenkiškų giesmių sulietuvinimas padarytas lietuvių katalikų tikybiniams reikalams, jos konformiškos su Romos Katalikų Bažnyčios mokslu, kaip ir kiti anų laikų giesmynai (kantičkos), tad galėtų būti ir dabartinė Lietuvoje giedamos, jų kalbą kiek modernizavus. Ne vien J. Lebedys, bet ir tarybinė lietuvių literatūros istorija („Lietuvių literatūros istorija“ Vilnius 1957 m. I. 150 pusl.) pripažino, jog 1646 metų Slavočinskio giesmynas yra „gan augšto literatūrinio lygio“, nes „Jame pasiekta naujų laimėjimų kalbos, vertimo, meno, eilėdaros atžvilgiu“.

Knygos gale krinta į akis įdomi smulkmena: paprastai lietuviškų knygų gale paduodamas knygos pavadinimas jo vertime ir rusų kalba; šio giesmyno pavadinimas neišversta į rusų kalbą, o vien rusiškoms raidėms paduotas knygos lietuviškas pavadinimas; matyt, nenorėta užgauti rusų ateistų jausmo, nenorėta sukelti įtarimo, kad lietuviai komunistai leidžia šventų giesmių knygas, nors šis giesmynas anaipol ne giedojimui Valstybinės politinės ir mokslinės literatūros leidyklos yra išleistas. — J. Gobis

meisterio vardo laimėjimo. 1939 m. Kaune lietuviai pakartojo šią didžiąją pergalę, kurią pirmu kart buvo pelnę 1937 m. Rygoje. Ko yra verti šie dideli laimėjimai čia aiškinti nereikia, nes jų vertė yra giliai įaugusi kiekvieno bent šiek tiek sportu besidominčio lietuvių širdyje.

Daug būtų galima prirašyti apie lietuvių sportininkų gražius pasirodymus nepriklausomoje ar okupuotoje Lietuvoje ir įvairiuose užjūrio kraštuose. Tačiau tai nėra šio straipsnelio pasiktis, nes čia mes norime duoti tik paskatinamųjų minčių, kurios padėtų mūsų jaunimui susidomėti sportu, o vyresniesiems duoti paskatinimo remti jų žygius.

Belgų kardinolas Mercier, kalbėdamas į belgų jaunimą ir keldamas jų ryžtingumą kilniesiems tautos ir sporto idealams siekti, sakė:

„Visi varžybiniai pasireiškimai aikštynuose, nėra eilinis žaidimo parodymas, bet gyvoji jaunimo mokykla. Čia pralaimėjusieji ar laimėtojai vienas kitam tik padeda atsiekti vieno ir to paties idealo ir vienas kitam nuoširdžiai spaudžia ranką už solidarumą kovoje. Čia su-

valdomi žemesnieji palinkimai — pyktis, egoizmas... Iš čia išsinešama gausus ir vaisingas derlius tų moralinių dogmų kilnumo, kuriomis jaunosios sportinės jėgos kuria sportinių asmenybių viršūnes“.

O popiežius Pijus XII 1952 m. Romoje įvykusio italų tautinio sporto ir fizinio auklėjimo mokslo kongreso dalyviams specialios audijencijos metu kalbėjo:

„Sporto ir gimnastikos artimiausias tikslas — išauklėti, išvystyti, sustiprinti kūną; tolimesnis tikslas — šitaip paruoš-

to kūno iš sielos pusės panaudojimas asmens vidinio ir išorinio gyvenimo išystymui; galutinis tikslas — kaip ir kiekvienos žmogaus veiklos — priartinti žmogų prie Dievo“.

Prie augščiau pacituotų žodžių būtų sunku ką nors pridėti, nes jau vien tik iš jų galime pajusti sporto svarbą įvairiose gyvenimo apraishose. Tik tenka palinkėti, jog ir lietuvių tarpe jis laikui bėgant susilauktų didesnio dėmesio ir šioje srityje mes neatsiliktume nuo kitų kultūringųjų tautų.

Edvardas Šulaitis

LINKSMAT SUTINKAM PAVASARJ!

Š. m. spalio 4 d., sekmadienį, nuo pat ryto

PARQUE PEREYRA

Bendrai ruošia

„MINDAUGO“ Draugija,

„LIETUVIŲ CENTRAS“,

„NEMUNO“ D-ja,

SUSIVIENIJIMAS Liet. Argentinoje ir

„VYTIS“

PAVASARIO ŠVENTĖ - IŠVYKA

— KVIEČIAM VISUS ATVYKTI PASILINKSMINTI! —

Sekmadienis Dimečiai MARIJA POEZIJOJE

Kai stebime laiko sruvenime dvasinį tėvynės veidą, gana ryškiai pasirodo lietuvių nuoširdus pamaldumas į Dievo Motiną Švč. Mergelę Mariją. Lietuva gi — Marijos Žemė. Čia per šimtmečius Marijos garbei dygo dailios bažnyčios, daugėjo šventovės, gimė jos vardo sambūriai, iš girių medžio radosi gausios statulos ir jos šlovei aidėjo giesmės. Dar ne vieno skaitytojo atmintyje atsiskambės nuotaikingos gegužinės, spalinės apeigos, Marijos Skausmų ir džiaugsmų vainikas, valandos, rožinis. Gal ne vienas pasijus dvasioje esąs tarp maldininkų į Vilniaus Aušros Vartus, Šiluvą, Žemaičių Kalvariją ir kitas malonių vietas. Net prispaudėjai nepajėgė ir nepajėgia į jas užkirsti kelio. Naujesnieji mūsų poetai — dainiai nepašyktėjo Švč. Marijai eilių, menininkai paveikslų, plunksnos darbininkai veikalų. Visa tai raštu ir vaizdais išsamiai atskleidė Juozas Vaišnora M.I.C. stambiame veikale "Marijos garbinimas Lietuvoje", išleistame pernai. Dainių — poetų kūrybą mums pristatė šio laikraščio bendradarbis Alfonsas Tyruolis: pirmą pluoštą 1932 m., o antrą, vardu "Marijos Žemė", šiemet. Išleido saleziečiai, Castelnuovo don Bosco, Asti, Italijoje. Nors knyga išėjo šiemet, bet metai paženklinoti 1958, kadangi leidinys skirtas Marijos apsišėrimo Šiluvoje 350 metų sukakčiai. Kas atliko patrauklų knygos meninį apipavidalinimą, nepažymėta. Greičiausiai tai bus salezietis dail. V. Aleksandravičius.

Leidinio pradžioje peržvelgiama lietuviškosios marijaninės poezijos raida. Toliau rikiuojasi 23 įvairaus pajėgumo, daugiausiai dabarties mūsų dainiai. Žymi jų dalis prie Lietuvos Karalienės Švč. Mergelės sosto sudeda dabartinius ir ateities savo bei tautos rūpesčius. Štai, Mykolas Vaitkus Aušros Vartų Gailestingumo Motiną maldauja už Sibiro tremtinius, už tėvynėje kenčiančius:

*Pažvelk maloniai
Kur ašarų kloniai
Kur šalį marina tirioniai,
Ir motinos žvilgis
Jai širdį paguoda suvilgys.
O, Motina, žvelki,
Pagalbą sutelki,
Malšinki ir šaltį, ir alkį,
Ir Motinos žodis
Mums kelią į viltį nurodys.*

Švč. Marija yra Kristaus bendradarbė atpirkime ir malonių dalinime. Faustas Kirša ir prašo, idant ji per savo Dieviškąjį Sūnų sudraustų plėšrųjų žmogų ir šėtoną:

*Per Sūnų kenčiantį kaip žmogų
Davei šviesos visom šalim,
Palaiminai kiekvieną stogą,
Tėvynę prieglobstin priimk.
Gaisrai ant žemės nesiliauja
Su šmėklom bado ir mirties,
Sudrausk žmonių plėšrųjų gaujas,
Šėtoną gundantį nuplėk.*

Poeto viltį stiprina mintis, kad Kristus atpirkėjas yra klusnis jos Sūnus:

*Ant Tavo kelių Motina šventoji,
Nurimo Dievas, pranašas, sūnus,
Jo garbei saulė ant kalnų liepsnoja,
O Dievo žodis tapo tau klusnis.*

Tėvynės priešų ištremtas, skaudžiai kankintas ir todėl per anksti miręs, Balys Sruoga kreipiasi į Sopulingąją Motiną:

*O, Sopulingoji,
O, maloningoji,
O, gailestingoji,
Motina Viešpaties,
Melskis už mus.
Dievo gimdytoja,
Sielų valytoja. —
Būk užtarytoja,
Motina Viešpaties,
Melskis už mus.*

Vienas žymiausių dabarties mūsų poetų Bernardas Brazdžionis iš tremties mintimi, širdimi

ir su malda lūpose grįžta prie Lietuvos Švč. Motinos Aušros Vartuos:

*Tėvų sodybos žiburėlis
Te amžių amžiais neužges,
Ant savanorio kapo gėlės
Tesango viltis mūs brangias.
Išėjus skausmo kelią kartų
Tenepalūs ir nepalinks,
Tau padėkot prie Aušros Vartų
Visa tauta tesusirinks.*

Žemaitis poetas Paulius Jurkus stėbuklingajai Žemaičių Kalvarijos Mariją paveda savo kraštą ir tautos laisvę:

*Mums padėk pakelti našta,
Su mumis būk nuolatos, —
Vis globok žemaičių kraštą,
Laimink laisvę Lietuvos*

Kazys Bradūnas tikisi žemės kelionę užbaigti arti Aušros Vartų:

*Per šventąsias šio miesto bones
Ir per maldą Globėjos Marijos...
Čia pabaigę visas klajones,
Visos žaizdos, pajusim, užgijo...
Prie Jos Vartų palauksi manęs —
Ir tebus amžinybė abiejų.*

Kotryna Grigaitytė Šiluvos Marijai patiki Lietuvos sargybą. Prieš pusketvirtą šimtmečio Apsireiškusioji išskleidė gresiančius didžius pavojus. Tai gailina viltį ir dabartinėse sutemo. Ona B. Audronė trokšta, jog Marijos užtarimu tėvų žemėje palaima ir džiaugsmas vėl pražystų.

Lietuvoje dažnai sutikome So-

ŠV. JONAS VIANNEY — ARSO KLEBONAS

Užanota 1818 m. žiemos diena. Pavargęs keleivis su maišeliu ant pečių ir lazda rankoj sunkiai bet rižtingai iriasi pabūtusiu lauko keleliu. Jis dėvi apščiai lopytą sutaną ir apglamžytą skrybėlę. Jo gijos, neramios akys stengiasi prisikverbti pro tirštas ūkanas ir išvelgti toliau.

— Ar šis kelias veda į Aršą? — klausia suvargusi o piemenuko, pakelėj ganančio avis.

Galvęs teigiamą atsakymą, jis nesigaili iš savo pusės nurodymų savo pirmajam parapiljėčiui; Jis pažada:

— Mielasis, tu man parodai kelią į Aršą, aš tau parodysiu kelią į dangų.

Iš tikrųjų, sekantys 41 metai ir praėjo rodant žmonėms kelią į dangų, pradedant jaunuoju Givre, kurį sutiko atvykdamas, ir baigė klaidžiojančiomis sielomis iš visos Prancūzijos ir net iš užsienio. Nė prieš jį, nė po jo, pasaulis neturėjo klebono, kuris tiek daug ir taip įvairių sielų būtų įstates į siaurąjį taką, kuris veda į dangų. Jo parapilja — ne tik Arsas, bet ir visa Prancūzija.

Tuometinis Arsas tėra paprastas užkampio kaimelis, nepasižymįs nieko ypatingo. Didžiosios revoliucijos pasėkoj, savo kunigo jis jau kuris laikas neturi, o dauguma gyventojų jau gerokai atratę nuo dvasinių pareigų. Vyrai savo dvasios laimės troškulį skandina smuklėse, o jaunimas prie to dar, besaikiai prisirišęs prie šokių ir palaido gyvenimo. Atratę nuo sakramentų ir sekmadienio pamaldų, Arso gyventojai mažai kuo skiriasi nuo pagonių. Teisingai tad pastebėjo generalinis vikaras, skirdamas Joną Vianney klebonu:

— Ten nėra daug Dievo meilės; jūs ją įžiebsit.

Be abejoj, tai pranašiški žodžiai, nors jų autorius toli gražu nepramėtė, kokį sąjūdį jis sukels, skirdamas šį menkos išvaizdos kunigėlį Arso klebonu.

Vos atvykęs į Aršą, jis puola ant kelių, prašydamas savo parapiljėčių atsivertimo. Didysis mūšis už sielų išganymą prasideda. Jo aistra, puoselėjama nuo jaunų dienų, darbuotis sielų išganymui, pagaliau gauna laisvę. Nuo pirmų dienų jis uoliai griebiasi klebono pareigų. Kelių pamaldesnių rankų padedamas, sutvarko bažnytelę, ją išgražina, kad padariau galėtų joje Dievą garbinti; ieško santykių su nutolusiais parapiljėčiais, juos kviečia į pamaldas, jiems aiškina Dievo meilę ir jų pareigas Jam; juos atkalbinėja nuo pavojingų pasilinksmimų: smuklių ir šokių. Jis net nepagalvi savo menkų santaupų užmokėti muzikantams, kad šie, pasibrukę savo instrumentais po pažastimi nešdintųsi iš jo parapiljos. Smuklės taip pat susilauks ne geresnio likimo. Uoliojo klebono veiklos pasekoj turės ir jos viena po kitos, netekę lankytojų, užsidaryti. Nėtrūksta ir protestuojančių balsų. „Kaimas be jo geriau gyvena“, jie sanka, „jis mums tik drumsčia ramybę!“. Iš tikrųjų, nutolusių nuo Dievo sąžinės ramybė buvo sudrumsta; bet kurie susiprato, ją atrado nepalyginamai gilesnę. Kliūtys naujojo klebono nebaugina: jas sutikdamas, jis tik padidina savo pastangas, lakydamasis savo šūdo: „Reikia dirbti, kovoti šiame pasaulyje. Užteks laiko pasilsėti amžinybėje!“ Tai nėra tik patarimas kitiems: jis pats jį šventai pildo. Miegodamas vos tris valandas, valgiui skirdamas tik laiko trupinius, visą kitą laiką skiria darbui ir maldai; išpažinėčių klausymui kasdien pašvenčia iki 18 valandų. Jo veikla gražiai aprašo vienas tuometinis pasaulietis rašytojas: „Ko nerasi visoj katalikijoje, surasi šioj menkoj Arso parapiljėlėj. Varpas čia suskamba vidurnaktį, ir bažnyčia atsidaro šiuo laiku, kai visur kitur miegama. Nenuilstas nuodėmklausis, tas sielų medžiotojas, įžengia į bažnyčia, kur minios jo laukia priangy, nes jis joms suteikė norą ir beveik alkį išpažinties,

šis didysis nuodėmklausis; jis padarė saldžią šią taip karčią duoną žmogiškam gomuriui. Taip jis pradeda savo dieną, atgaliojančių širdžių pjūtį, dar toli gražu prieš aušrą“.

Vienam Dievui težinomas sielų skaičius, kurios atrado ramybę per šias ištisas dienas, kurias kaurūs nuodėmklausis praleidžia tamsioj ir tvankioj klausykloj. Be išpažinėčių dar bent valandą kasdien aiškina katekizmą ar sako pamokslą, kurio klausio ir gausūs maldininkai (jų skaičius per metus pasiekia 80.000). Jo pamokslai paprasti, bet vaizdingi ir pasakoti su tokiu istiklinimu, kuris pasiekia širdį. Pamokslininkauja ne tik žodžių, bet ir pavyzdžių. Istiklinės, kad negalima reikalauti iš kito, ko pats nedarai, pirmiausia sa-vyje stengiasi įgyvendinti idealą, kurio reikalauja iš parapiljėčių. Pagaliau Arso gyventojai priverčiami sutikti: „Mūsų klebonas vykdo viską, ką sako; tai nėra žmogus, kaip kiti“. O vienas maldininkas, grįžęs iš Arso, tiesiog išsireiškė: „Mačiau Dievą žmoguje; kaip pats Išganytas apie save liūdijo: „Kas mato mane, mato ir mano Tėvą“. Tai patvirtina ir pačio šventojo teigima: „Dievo atvaizdas atsispindi tyroji sieloj, kaip saulė vandeny“. Be pamokslų, žodžių ir pavyzdžių, nepraleidžia uolusis ganytojas ir kitų priemonių sieloms laimėti. Turėdamas reikalų su dideliais nusidėjėliais ir nenorėdamas jų apsumkinti sunkiomis atgailomis, didelę jų dalį ima ant savo pavargusių pečių, jo prastas valgis — juoda duona su sutrintomis bulvėmis, kurios, kadangi vi-riamos visai savaitei, dažnai apstrankia pelėsiais. Guli kietoj lovoj ar ant žagarų; kūną dar vargina plakimais bei kitomis atgalios priemonėmis. Pats gyvenimas ne neįsiekiant dar parūpina kitokių apsimarintimų. Persekioja jį įvairiais būdais dalis parapiljėčių nepatenkintų jo reformomis; net jo kaimynai klebonai, mątydami savo geriausius parapiljėčius dažnai lankantis Arse, įvairiausiais būdais reiškia savo nepasitenkinimą, net skūsdami jį vyskupui. Pats Dievas savo neištiriamuose planuose leidžia, kad tamsybių kunigaikštis, atsikeršydamas už tiek sielų paveržimą iš jo gruboniškų nagų, jį vargintų trumpomis nakties polsio valandomis. Prisimdamas apaštalo Pavilo žodžius, kad reikia atpildyti savo kūne tai, ko trūksta Kristaus kančioms, jis kantriai neša šiuos ir kitus kryžius, aukodamas juos ypač už nusidėjėlių atsivertimą. Kryžių jis vadina kopėčiomis į dangų ir net moko, kad turėtume ieškoti kryžių, kaip kad sykštuolis ieško pinigų. Bene didžiausia tačiaun šiam Dievo ir sielų mylėtojų kančia tai matyti, kaip žmonės, patyrę tiek dangiškų dova-

(nukelta į 6 psl.)

“LAIKO” STRAIPSNŲ KONKURSA

“LAIKO” kultūrinis ir religinis dvisavaitraštis skelbia straipsnių konkursą, kurio mecenatu yra plačiai žinomas spaudos organizatorius ir rašytojas kun. Dr. Juozas Prunskis, paskyręs šiam tikslui 50 dolerių.

I. Konkurse gali dalyvauti kiekvienas lietuvis, lietuvi, nežūrint kokio amžiaus, išsilavinimo ir kur gyvena.

II. Rašinys turi būti laikraščiu pritaikytas straipsnis, apimamas 2-3 mašinėlės dydžio puslapį, rašytas mašinėle arba ranka.

III. Straipsnio temos yra sekančios:

1. Lietuvių liaudies dainos.
2. Lietuvių tautiniai šokiai.
3. Lietuvių tautinis ir religinis auklėjimas šeimoje.
4. Lietuvis emigranto uždaviniai savam kraštui ir savai tautai.
5. Lietuvis santykiai su kitų tautybių žmonėmis svetimame krašte.
6. Lietuvių kultūrinis ir tautinis veikimas vienoje kurioje nors Pietų Amerikos šalyje nuo II-jo pasaulinio karo iki dabar.

IV. Po rašinių pasirašyti slapvardę o atskirame uždaramame vokelyje įdėti tikrą pavardę ir adresą.

V. Rašinį išsiųsti nė vėliau kaip iki 15 spalio mėnesio sekančiu adresu: “LAIKO Konkurso Komisija”, Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires, Argentina.

VI. Už geriausius straipsnius skiriamos premjos: I-ji — 25 dol., II-ji — 15 dol., ir III-ji — 10 dol. Premijos bus išmokamos arba knygomis pagal laimėtojo pageidavimą, arba doleriais.

VII. Premijos bus skiriamos tam tikslui specialiai išrinktos komisijos. Jury komisiją sudaro: Prof. Vyt. Staugaitis, kun. Aug. Steigvilas, Lydija Petravičienė ir kap. Viktoras Diminskis. Premijų skyrimo ir paskelbimo diena lapkričio 14 d. Avellanedos lietuvių salėje.

VIII. Premjuoti rašiniai bus spausdinami “Laiko”. Redakcija pasilieka teisę spausdinti ir nepremijuotus straipsnius.

Steponas Matulis MIC

TAURAS LIETUVIO 75 METŲ SUKAKTUVĖS

"MANO NAMAI — LAIVAS"

Rugsėjo 12 d. lietuvių salėje buvo iškilmingai paminėta garbinga gen. Teodoro Daukanto 75 m. gimimo sukakties, kurios proga, didžiai gerbiamas Jubilatas sutiko su mūsų skaitytojais pasidalinti keliomis minutimis, kurias perduodu iš mūsų pasikalbėjimo.

Kor. Didžiai Gerbiamas Jubilate, esate gimę Rusijoje, nors ir esate grynas žemaitis, malonėkite pasakyti vieną kitą prisiminimą iš anų laikų Lietuvoje ir Rusijoje.

Gen. T. D. — Aprie šį savo gyvenimo laikotarpį galiu pasakyti: "Laivas buvo mano namai". Visur kur keliavau stengiausi giliau pažinti tautų ir rasų skirtumus, kurie yra daug gilesni negu šiandien propaguojami "klasiniai" skirtumai. Pažįstu visą Europą nuo Gibraltaro siaurio iki Norvegijos pačio šiaurinio miesto — Hammerfest Ledynų jūroje. Esu buvęs ir Monake, kur laiką praleidau ne "Ruleto" lošdamas, bet Antropologiją ir Okeanografiją studijuodamas. Pažinau gerai ir senos kultūros kraštus — Italiją ir Graikiją. Pamiliau turkų gily religingumą, jų paprastumą. Afrikos žemyne teko man susidurti su Bal-

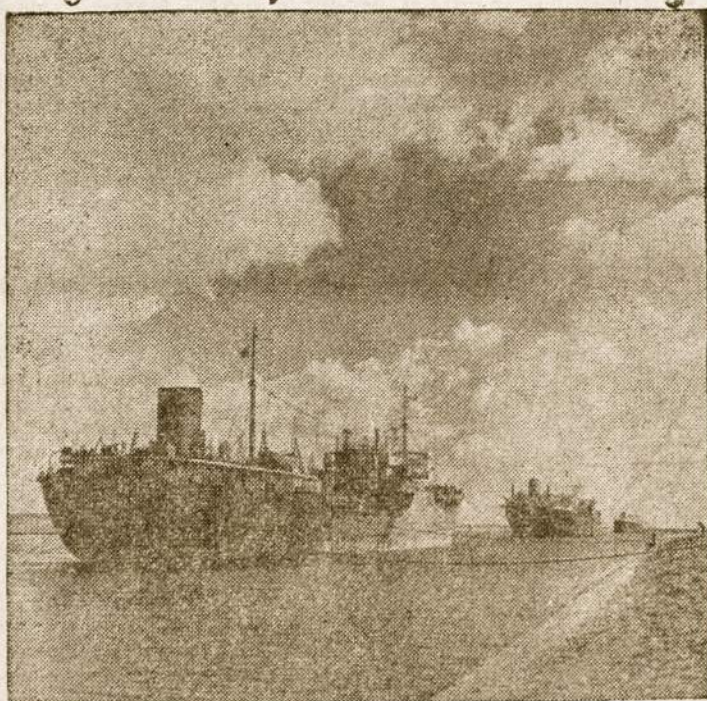
keliantį po visą pasaulį ir pažinti daug tautų ir papročių malonėkite bent trumpai nusakyti vieną kitą įdomesnį tautų bruožą kas Jums paliko gilesnį įspūdį!

Gen. T. D. — Aprie šį savo gyvenimo laikotarpį galiu pasakyti: "Laivas buvo mano namai". Visur kur keliavau stengiausi giliau pažinti tautų ir rasų skirtumus, kurie yra daug gilesni negu šiandien propaguojami "klasiniai" skirtumai. Pažįstu visą Europą nuo Gibraltaro siaurio iki Norvegijos pačio šiaurinio miesto — Hammerfest Ledynų jūroje. Esu buvęs ir Monake, kur laiką praleidau ne "Ruleto" lošdamas, bet Antropologiją ir Okeanografiją studijuodamas. Pažinau gerai ir senos kultūros kraštus — Italiją ir Graikiją. Pamiliau turkų gily religingumą, jų paprastumą. Afrikos žemyne teko man susidurti su Bal-

keliantį per Lybiją ir Sacharą, teko stebėti senų tautų liekanas Eritejoje, Abisinijoje, kur kariai visada žygiuoja basi. Teko būti balsiame Dzibuti, Juodojoje Jūroje. Teko pažinti paslaptingą Indiją ir Ceiloną, kur kadaise turėjęs būti pirmųjų tautų rojus. Ten dabar vyrai singalėžai vaikščioja su papuošalais. Teko apsilankyti ir Indokinijoje bei Japonijoje. 1916 m. vasario mėnesį teko pervažiuoti baltąjį Sibirą ir Bogotolo stotyje persalau iki kaulų. Visi kraštai yra savaip įdomūs ir daug galima išmokti bekeliaujant...

Koresp. — Kokios nuomonės esate, Generale, dėl Lietuvos ir kitų pavergtų tautų ateities?

Gen. T. D. — Nei Stalinas, nei Kruščiovas, nei kitas koks nors Tironas nesulaikys tautų išsilaisvinimo, nei kolonijų kraštuose, nei dabar Europos pavergtuose kraštuose. Tai rodo netik sveikas protas ir "šalta mokslo" statistika. Tik pa-

tais Tėveliais, studijavau Alžyre, Tunise ir Kartagoje, aplankiau šv. Ludviko kapą, Perpetuos ir Felicitos kankinimo vieta — cirka. Esu Alžyro Garbės Pilietis todėl galiu su Burmistru valgyti pietus. Pažįstu gerai Egiptą su piramidėmis ir spaltingais sfinksais iš faraonų laikų. Teko vaikščioti po Heliopolį, kur pagal legendą šv. Panėlė Marija su Sūneliu bėgdama vandenį gėrė. Te-

žiūrėkite į Enciklopediją ir pamatysite, kiek nepriklausomų valstybių buvo Tautų Sąjungos pradžioje ir kiek šiandien yra Tautų Sąjungoje? Ar tai nereikškia išsilaisvinimą?

Koresp. — Nuoširdus ačiū, didžiai Gerbiamas Jubilate, už Jūsų atvirumą, iš savo pusės lieka Jums palinkėti, kad visus tuos brangius atsiminimus įamžintumėte į knygos lapus!

MERGYTĖ IR MUMIJA

Iš kitos pusės — gerai išauklėta mergaitė ar berniukas, kuriems pertiekti stiprinantieji krikščionybės dėsniai, turi pakankamai supratimo įvertinti, kas gera ir kas bloga, ir turi jėgos spirtis prieš tai, kas nugulėtina.

Šia proga tebūnie leista priminti vienas pavyzdys iš švento būdo moteriškės, prancūzės Swetchine gyvenimo. Kai ji dar buvo jaunutė, tėvas dažnai ją pasiųsdavo į šeimos bibliotekos kambarį, iš kurio ji turėdavo parnešti tokią ar kitokią knygą. Mergaitė paklausydavo, bet niekas nenujausdavo, ką ji pergyvendavo. Mat, tėvo bibliotekoje buvo mumija — iš Egipto atvežtas šimtmečių senumo numirėlis susuptas į sudūlėjusius audeklus, su išdžiūvusiomis rankomis, sausoms, sutrauktomis kojomis. Visas tas išdžiūvęs kūnas mergytei atrodė labai baisus, ir ji, pagriebusi knygą, skubiai bėgdavo pas tėvą.

Vieną dieną atėjo jai į galvą mintis — kaip nors nusikratyti tos baimės; ji prisinešė kedę, abiem rankom pagriebė mumiją ir, užmerkusį akis, pabučiavo ją įveidą. Mergytė buvo taip susijaudinus, kad net nualpo, bet tai buvo jos paskutinė baimė mumijos.

Toliau ji galėjo drąsiai žengti į biblioteką be jokios baimės. Ta gerai auklėjama mergaitė buvo tvirtavalė. Ji turėjo pakankamai jėgos savyje nugalėti sunkumus, kasdieniniame gyvenime pasitaikančius, ir tapo vienergiausių moterų. Geras auklėjimas — didžioji dovana būsimam žmogui.

Kun. Juozas Prunskis

(Atkelta iš 5 psl.)

nu, nemylė Dievo, nepaiso jo įsakymų. "O kokią nelaimę, kad mes nemylime Gerojo Dievo", atsidūsta. „Aną dieną, grįždamas iš Savigneux, girdėjau paukštelius čilbanti miške. Net pravirkau. Vargšai gyvūneliai! sakiau sau, „Jūs gerasis Dievas sutvėrė čilbėti ir jūs čilbate... o žmogų sutvėrė, kad mylėtų Dievą, o jis Jo nemylė!“. Kąrtais pravirkta ir klausydamas išpažinčių. Paklaustas, kodėl, atsako: „Verkiu, nes tu gana neverki!“. Žvelgdamas malonia akimi į šias savo ištikimo tarno pastangas, Dievas nepašykėti Savo malonės pakeisti iš pagrindų Arso vaizdą. Girtuokliavimas ir šokiai jau pranyko; ilgi žiemos vakarai praleidžiami tvarkingai. Sekmadienį jau nieks nedirba, ir visi stengiasi būti teisingi. Pamažu visa parapija suranda kelią į bažnyčią ir prie sakramentų. Įsigali paprotys kartu melstis bažnyčioje ir šeimoje. Sutvirtėja tikėjimas, ir įsiliepsnoja Dievo meilė. Patys žmonės nuolankiai prisipažįsta: „Nesame geresni už kitus, bet gėdinamės papildyti tas pačias nuodėmes, turėdami prie savęs šventąjį“. Po 1827 m. misių, vos devynerių metų darbuoties, šventasis misionierius džiaugsmingai sušunka: „Mielieji, Arsas jau nėra Arsas!“.

Matydamas palaikimą Dievo ranka šiame pasisekime, bei prisimindamas savo nepajėgumą, ypač studijų metais, jis savo nuopelnams nieko

DARBININKŲ SĄJUDIS

Kiekvienas žmogus siekia patenkinimo, pažangos ir gerovės. Nuo senovės amžių iki mūsų laikų žmonija yra padariusi daug pažangos. Jos gyvenimas yra labai pagerėjęs. Ypatingai paskutiniaisiais šimtmečiais dėka pramonės ir susisiekimo išsivystymo žmonės ir tautos yra pasiekę aukšto gerbūvio laipsnio.

Tačiau tuo gerbūvio nesinaudoja lygiai visi visuomenės sluogsniai. Darbininkai ir žemesniosios klasės nedalyvauja pilnai toje gerovėje. Taip iškilio garsusis darbininkų klausimas arba socialinė problema: kaip pakelti darbininkų pragyvenimo ir kultūros lygį kitų visuomenės sluogsnų aukštumą? Valdantieji ir turtingieji sluogsniai nepajėgė ar nenorėjo išspręsti šio darbininkų klausimo.

Tai skaudžiai pergyvendami, patys darbininkai pradėjo organizuotai siekti visuose kraštuose savo padėties pagerinimo. Taip susidarė visame pasaulyje platus darbininkų sąjūdis. Jis reiškiasi įvairiausiais būdais, priemonėmis, draugijomis ir sindikatais.

Kad suprastume darbininkų sąjūdžio tikslus, jo teisingus siekius ir netaisyklumą jo su nukrypimais bei piktnaudžijimais, norime eilėje trumpų straipsnių supažindinti visus mūsų laikraščio skaitytojus su darbininkų sąjūdžiu.

Pirmiausia, kas nėra darbininkų sąjūdis? — Darbininkų sąjūdis nėra klasių kova. Tiek darbas, tiek kapitalas, tiek darbavai, tiek darbininkų klasė, tiek prekybininkų, tiek mokytojų žmonių klasės yra reikalingos žmonijos gerovei ir pažangai. Visos jos turi dirbti ir gali taikiai sugyventi bendradarbiavimo dvasioje. Jeigu, bendrai imant, turtingųjų ir kapitalistų klasė išnaudoja darbininkus, tai visai suprantama, kad darbininkų sąjūdis ginasi prieš šį išnaudojimą.

Todėl darbininkų sąjūdis nėra antikapitalizmas. Jis tik kovoja prieš kapitalizmo daromas skriaudas, privilegijas ir nepaisymą kitų visuomenės sluogsnų gyvybinių interesų ir šventčiausių teisių.

Taip pat darbininkų sąjūdis nėra joks komunizmas. Leninas aiškiai sako: komunizmas yra partija, siekianti paimti savo

neskiria: „Man atrodo, kad Gerasis Dievas pasirinko netikiausią iš visų klebonų, kad padarytų daug gero. Jei Jis būtų suradęs kitą, dar vargingesnį už mane, jį būtų paskyres mano vietoj“. Bet visi žino, kad šie žodžiai yra diktuojami jo gilaus nusizeminimo, ir šventajam sunku atsiginti nuo gausių gerbėjų bei relikvijų medžiotojų, kurie kasdien aplink jį spaudžiasi. Jo statulos bei paveikslai net viešai pardavinėjami. Pakartotinai praedamas pro šalį ir matydamas savo statulą viename krautuovės lange, kartą neiškenčia nepaklauses: „Kiek ji kainuoja?“. „Aštuoniolika frankų“, gausa atsakymą. „Dabar matau, kodėl niekas jos neperka. Jei neparduosit savo klebono už du skatikus, tikriausiai niekas jo nepirks“. O kitą kartą, pamatęs savo atvaizdą, nusišėbi: „Ar iš tikro taip kvailai išrodau?“. Stengdamasis visap išvengti minių pagarbos, jų patirtas malones Arse priskirdavo šv. Filomenos užtarmiui, į kurios koplyčią siųsdavo melstis, o ne savo nuopelnams.

Nežlūrint intensyvaus veikimo šio didžiojo apaštalo siela ilgisi ramybės ir galimybės netrukdomai mas-

rankon darbininkų sąjūdžio vadovavimą. Partija, „parte“, kaip pats žodis sako, yra tik dalis, tik vienas atvejis darbininkų sąjūdžio, o ne pats sąjūdis. Argentiną visą dešimtmetį valdė peronizmas. Bet Argentina ir peronizmas net tuo laiku nebuvo tas pats dalykas. Peronizmas praėjo, gi Argentina liko.

Taigi trumpai sakant, darbininkų sąjūdis yra viso pasaulio darbininkų pastangos už lygių dalyvavimą bendrojoje žmonijos pažangoje — tiek medžiaginiame gerbūvyje, tiek dvasiniame kultūroje.

Pats Dievas nori tos žmonijos pažangos, kuris pasakė: „Aukite ir dauginkitės ir užvaldykite žemę“. Dievas sutvėrė visus žmones lygius, sukurdamas juos visus į savo paveikslą ir panašumą.

Todėl būti iš esmės priešingam darbininkų sąjūdžiui yra priešinimasis Dievui. Viešpats Dievas nori darbininkų pakilimo. Jo Sūnaus vietininkas žemėje popiežius Jonas XXIII vėl iš naujo apie tai kalba savo pirmojoje enciklikoje. Šio sąjūdžio piktnaudžijimas neturi tai sukliudyti.

Todėl dėl paklusnumo Dievui ir savo brolių meilės kiekvieno krikščionio darbininko pareiga yra veikliai dalyvauti šiame sąjūdžiuje. Gi kiti krikščionys ir katalikai turi būti jam palankūs ir socialinio teisingumo bei meilės dvasioje padėti pakilti darbininkams. Juk tai yra V. Jėzaus įsakymas: „Mylėsi Viešpatį savo Dievą visa širdimi, o savo artimą, kaip pats save!“

P. Daugintis S.J.

KAIP NACIAI TAIP IR KOMUNISTAI NEPAKĖNČIA TIESOS ir teisingumo. Drąsus gynėjas tiesos ir teisingumo, kaip Juozapas Beraas, Prahos arkivyskupas, eilę metų buvo kalintas Dachau koncentracijos stovykloje, taip ir komunistai jau dešimtį metų kalina griežtai slėpdami jo kalnimo vietą. Arkvysk. Beraas visiems čekoslovakijos katalikams yra pasiūkęs Bažnyčios ir tautos laisvės simboliu, tiesos švyturiu.

NATO ir MALDA

Anglijos mokyklose buvo išdalinta maldos tekstai, kur prašoma Dievo palaimos NATO pajėgoms. „Manchester Guardian“ laikraštis tam tikslui paskyrė savo vedamąjį, kuriam sakoma: „Mes tikime į Dievą, todėl visai gerai kad kreipiamės į Jį malda. Jeigu maldos tekstas būtų pasiūlytas NATO tarybai, tai jos priėmimas sudarytų daugiau sunkumų, negu bet koks Kruščiovo pasiūlymo priėmimas“ — pareiškė vienas NATO valdininkas.

tyti apie Dievą. „Nenoriu mirti klebonų“, skundžiasi, nes nepažįstu nė vieno šventojo, kuris būtų miręs tokiose pareigose; norėčiau turėti bent porą metų, kad galėčiau apvertki savo vargingą gyvenimą“. Bet Dievo valia kitokia. Jo planas sutrukdo vyskupus, neduodamas reikalingo leidimo arba patys maldininkai, sugaudami jį pakeliami į vienuolyną ir parvesdami namo.

Tačiau galų gale, po 41 metų darbo Arse, jo pasitraukimo niekas negali sutrukdyti. Ateina, pagaliau, ir šiam sielų kalnui laisvė. 1859 m. liepos 29 d., išėdamas iš klausyklos, jis grįžta be žado. Visiems aišku, kad jo valandos jau suskaitytos. Būdamas jau arti mirties, dar priima keletą maldininkų, kuriuos nesusėję išrišti. Su ašaromis akyse priima paskutinį kartą šv. Viatką ir rugpiučio 4 d. užmerkia akis amžinybei. Apie kūną per dvi dienas tebesispaudžia maldininkų minios. Jo laidotuvis sutraukia 6000 tikinčiųjų ir 300 kunigų. Po trijų metų prasideda beatifikacijos byla, kurį baigiasi 1904 m. 1925 m. jis paskelbiamas šventuoju, o 1928 m. visų klebonų globėju.

Mūsų Milą Vyresniąjį Skautininką Gen. Teodorą Daukantą sveikiname gimimo dienos proga ir linkime ilgiausią metų!

Argentinos Lietuvių Jūrų Skautai

ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

VILLA LUGANO

AUKAVUSIEJI DEL L. CENTRO STATYBOS

Dan. Kuraitis 15 dol., Ona Misiūnaitė 1.000 pezų, Zigmantas Urbanavičius 500.-, Povilas Tamošiūnas 500.-, Victor Brzozowski 300.-, Juan Kowalewski 300.-, Rodolfo Garcia 100.- ir Aleksandra Mikėnas 50.- Viso sulig šiuo sąrašu 25 doleriai ir 2.750.- pezų.

Visiems aukavusiems nuoširdus dėkui.

MALONI TALKA L. CENTRE

Statybos komiteto narių A. Zienkos ir A. Rinkevičiaus visu smarkumu eina darbas prie sienų tinkavimo iš lauko pusės. A. Zienka pasirūpino mūriniškais ir pats kartu su A. Rinkevičiumi dirba jau kelis savaitgalius iš eiles. Prie talkos dirbdami veltui Dr. Jono Basanavičiaus vardo rūmų ir salės statybos prisidėjo šie L. Centro nariai: Žylys, J. Bražionis, J. Gradeckas, St. Kruklys, A. Vyturis, J. Jalinskis, V. Misiūnas, St. Čekauskas, A. Stančikas, Šlepikas, K. Maslioniš, A. ir G. Aleliūnai, A. Norkaitis ir J. Zigmantas.

Visiems prisidėjusiems prie šio kilnaus darbuošiūnų ir draugiškų lietuviškų ačių.

Liet. Centro Valdyba.

BERISSO

Rugsėjo mėn. 26 d. 9 v. v. "Mindaugo" dr. ja rengia Lietuvos Tautos Dienos minėjimą nuosavoje patalpoje, c. Napoles 4260 su sekancia programa: 1. Atidarymo žodis dr. jos pir. p. V. Stundžia. 2. Pasakaita: Lietuvos Tautos kilmė ir jos vystymasis. 3. Papildymas paskaitos — Lietuvos Tautos kultūrinis ir ekonomiškas gyvenimas, inž. p. Jonas Ramanauskas. 4. Vaidinimas "Lietuvos Plešikas Rickus", kurį vaidina dr. jos nariai. 5. Minėjimo uždarymas — p. S. Dulksnys. Pasibaigus programai, šeiminikiškasis pasilinksminimas. Įėjimas visiems laisva auka. Atskiri pakvietimai nesuntinėjami. Kviečiami visi lietuviai ir čia gimiai dalyvauti. "Mindaugo" valdyba.

KORDOBA

Jaunuolis Juozas Busilas, žaisdamas futbolą susilaužė petikaulį.

Domininkas Janulis, 9 metų amžiaus, bežaizdamas nusilaužė dešinę koją.

Valerija Bendinskienė — susilaužė smilgų.

Petras Melutis — darbe nusilaužė didįjį kairiosios rankos pirštą. Visi gydosi namie.

PASALPA LIGONIAMS

Šių metų rugpjūčio 15 dieną, į jaunimo rengiamas vaishes ligoniams sušelpiti, atsilankė didelis būrys žmonių, kurie savo aukomis padėjo sukelti nemažą sumą pinigų, kurie bus panaudoti lietuviams ligoniams. Prie vaishes surengimo pasidarbovo: P. I. Irene Staskavičiūtė, suorganizavusi panelių būrelį ir Robertas Narkevičius, kurio priežiūra veiki šis būrelis.

Vaišės davė gryno pelno 5.110,65 pezų, prie kurių asmeniškai prisidėjo dar aukomis:

- Juozas Krikščionas 740; Kazimieras Kunigonis 500; Elvira Racelienė; H. de Bartilo ir dukterė 100; Antanas Misiūnas 100; Sergio Androšuk 50; Pečiukonis 20; Kazimieras Burbalis; Povilas Brazdis 10; Antanas Sabutis 10; N. N. 10.

Viso 1.750 pezų. Už vaishes surengimą esame dėkingi taip pat Aušros Vartų parapijai už saliono perleidimą; Pijui Sakalauskui už paskolinimą buteto:

Casa "DOMICELA"

Sav. A. LEVANAČIUS ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS — šilko ir drobės išdirbiniai — PRIEINAMOS KAINOS — CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS

Parduoda PLOKSTELIS, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVIUOS APARATUS ISNUOMOJAMA PIJANINUS

T. E. 50 - 5948 Sanabria 2700-92

LAISKAS "L. A." RADIO VALANDĖLĖS MINEJIMO PROGA

Gerbiamas ponas Juknevičius! Dar pridedu 50 pezų auką Radijo Valandėlei. 50 įteikiu grįžtant iš Rosario. Nes skaitau savo pareigą, padėti kiekvienam kilniam darbu.

Kiekvienas susipratęs lietuvis, ištikimas savo Kraštui-Tėvynei, mylintis brolius, seses ir senus žilgalvius tėvelius, privalo aukoti savo uždario dalį Lietuvos paramai-kovai: Radijo Valandėlei, Išlaisvinimo Komitetui, spaudai ir organizacijoms. Pezas prie pezo susidarys tūkstančiai: bus galimybės labiau paruošti dirvą jaunajai kartai, kad išsaugotų nuo ištautėjimo. Todėl privalome aukoti ir dirbti tiems tikslams kol bus laisva mūsų mylima brangi, Tėvu žemė — Lietuva Tėvyne.

Tad ankoju 100 pezų Lietuvos Aidams. Ne pirmoji ir ne paskutinė auka, kolei būsiu gyvas. Remiu, kas lietuviška, tas man brangu, ir laukiu dienos, kuomet "Lietuvos Aidu" valandėlėje išgirsiu: "Šiandien vėl laisva mūsų mylima Lietuva". Ir spauda pažymės didelėmis džiaugsmo raidėmis: Sulaukė lietuvių širdys džiaugsmingos lauktos valandos — Lietuva vėl laisva...!

Juozas Šiušys

Redakcijos pastaba: Šį laišką atpausdinome, kad jis būtų mieliems skaitytojams gražus paraginimas paremti Radijo Valandėlę, kuri šiemet atšventė 12 metų sukaktį. "Lietuvos Aidu" — Radijo Valandėlė tikrai užsitarnauja visų lietuvių, netik simpatijų, bet ir nuolatinių aukų, kuriomis ji ir gali išsilaikyti bei garsinti lietuvių vardą po visą Argentiną.

Aukos Radio Valandėlei

- \$ 100 — E. ir L. Ryseliai
- „ 100 — J. Gaidimauskas
- „ 100 — J. Kulakauskas (Berisso)
- „ 100 — J. Sušis
- „ 100 — J. Švenčlonis
- „ 100 — M. Lavickiene
- „ 50 — J. Aleksa
- „ 50 — S. Eidvetis
- „ 50 — A. Gureckas
- „ 50 — P. Varnas
- „ 30 — B. Šatas
- „ 100 — V. Kalėda (Santa Fe)
- „ 50 — J. Cinskis
- „ 50 — A. Beckmanienė

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams.

Radijo Valandėlės Vadovybė.

Šv. Mišios už Kaz. Kuzelį ir Juzę Drilingaitę bus atlaikytos rugsėjo 27 d. 10.30 val. Aušros Vartų bažnyčioje.

Liet. Centrai už paskolinimą kėdžių; "L. A." — Radijo Valandėlei ir "Balsui" už skelbimus.

Jaunųjų būrelis po šio surengimo ieškojo ligonių ir Hospicio de las Mercedes surado panelę Moniką Slamaitę. Per poniją Zuzaną Guibinię buvo įteikta 2.400 pezų, kad užmokėtų už ligonies lovą per visus metus.

Likusieji pinigai bus taip pat ligoniams įteikti, apie ką bus paskelbta vėliau.

PADĖKA

"Lietuvių Aidu" — Radijo Valandėlės 12 metų sukakties paminėjimui ir "Šv. Cecilijos" choro vadovo V. Rymavičiaus juo 60 metų pagerbimui prisidėjusiems ir pasidarbovusiems padėka:

1. Sveikinusiems — p. Ign. Padvalskiui — A. L. B-nės pirm., p. V. Stundžiai "Mindaugo" Dr. jos pirm. p. I. Bagdonytei "Birutielių" vardu įteikusiai gėlių plaukštę; kun. A. Kleivai — "Laiko" redakt.; p. inž. Babroniui.

2. Dalyvavusiems programoje: L. Centro Jaunimo artistams: A. Karosevičiui, V. Misiūnui, L. Aglinskui, E. Sprindytei; L. Centro Muzikalinio Kvarteto jaunesiems muzikantams R. Mušketai, C. Dobkevičiui, A. Baronui ir A. Kaminskui; p. I. Šv. Cecilijos Mot. ir Merg. chorui.

3. Vaišių parengime prisidėjusiems poniai V. Marcinkevičienė už grąžias tortas su 60 žvakučių iškilmeis dovanotas, ponios E. Babronienė, V. Mačiūlienei ir J. Savickienei už pyragus. Už kitus patarnavimus: p. p. Uršulei ir Barnabui Blumbergams pp. Julijui ir Veronikai Jakubskui, p. St. Poviloniui, p. M. Velykiui bei visiems kitiems, prisidėjusiems prie tvarkos palaikymo taria su lietuvišku nuoširdumu didelį ačių.

"L. A." Radijo Valandėlės Vadovybė

ROSARIO

ORGANIZUOJAMAS CHORAS

Prieš pora mėnesių, iš Avellanados atvykęs giesmės ir dainos mėgėjas kun. V. Šimanskis, MIC, jau turi suorganizavęs gražų būrelį jaunimo, kuris rįžtasi, nepaisant pirmųjų žingsnių, sujungęs ir likusį idealistinį jaunimą, lietuviška giesmė ir skambia daina, žadinti, traukti ir jungti į lietuvišką pamaldas bei tautines šventes atitolusius tautiečius.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje rugsėjo 20 d. lietuvių Suma bus už a. a. Saračinskų ir Laučikių šeimos mirusius. Tą pačią dieną 18 val. už a. a. Kiaušų ir Briedžių šeimos mirusius.

"LAIKO SPAUSTUVĖ"

Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinus pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus ir atlieka kitus spaudos darbus.

KREIPTIS: Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"

Savininkas VYTAUTAS DORELIS Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas. Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike. BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay Telefonas 22 - 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
- profesionalas yra pasiruošęs ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS
DARBAL. Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7208

BUENOS AIRES

Rugsėjo 13 d. nuo plaza Congreso iki Plaza de Mayo įvyko dalyvaujant valdžios atstovams, sausumos, jūros ir oro kariuomenei, mokykloms ir tt., iškilminga eucharistinė procesija. Tai buvo 25 metų sukaktuvių nuo tarptautinio eucharistinio kongreso Buenos Aires paminėjimas ir kartu kaip pasiruošimas VI tautiniam eucharistiniam kongresui kuris ruošiamas spalį 7-11 dienomis Kordoboje. Pakviesti į procesiją dalyvavo ir lietuviai su savo tautinė vėliava palydint mergaičių apsirengusių tautiniais rūbais būreliui. Įvairios tautos, apsirengusios savo tautiniais rūbais sukėlė daugumos žiūrojų simpatijas ir susilaukė ne vieną kartą katūčių.

Rugsėjo 13 d. iš "Klub Polski" perkeltame į "Lenkų Namus", Serrano nuo lenkų poeto Juliaus Slovackio gimimo 150 metų minėjimo pakartojime vėl dalyvavo p. L. Petravičienė padeklamuodama Juliaus Slovackio eilėraščio Šaltosios žvaigždės J. Kėkšto vertimą. Šiame minėjime p. L. Petravičienė pasirodė vėl kaip viena iš geriausių deklamuojujų ir buvo ypatingu būdu pagerbta. Iš įvairių tautų deklamuojujų sudarytoje piramidėje p. L. Petravičienė buvo pasodinta pačioje viršūneje kaip karalienė. Minėjimu vaizdžiai buvo norėtą parodyti sekant poetu, kaip tauta kelsis. Tame pačiame minėjime buo pagerbtas ten dalyvavęs generolas T. Daukantas.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Elzbieta Balevičiūtė - Bubnelienė po sunkios ir ilgos vėžio ligos, visais šventais sakramentais aprūpinta rugsėjo 5 dieną ramiai mirė. Velionė buvo gimusi 1887 m. kovo 23 d. Leipalingio miestelyje, Seinų apskr. Vyru mirus, su sūnumi 1928 m. atvyko į Argentiną. Ilgą laiką dirbo stiklo fabrike-Papini, iš kurio išėjo į pensiją.

E. Bubnelienė buvo susipratusi lietuvių ir katalikė, priklausė Gyvojo Ražančians ir "Birutielių" draugijoms, kuriose ėjo įvairias pareigas. Apie a. a. Elzbieta būtų galima daug rašyti, ji darė gerus darbus kiek kur galėjo, net pati sirgdama kol galėjo lankė kitus ligonius, juos guosdama ir ramindama. Nors turėjo jau 70 metų, bet ji visur dalyvaudavo įvairių parengimų proga, dažnai net su tautiniais rūbais. Mezgimo darbu ji prisidėjo daug prie "Aušros Vartų" bažnyčios papuošimo. Savo sodintomis gėlėmis per didesnes šventes, ji puošdavo altorius.

Nežiūrint, kad ji gyveno iš kuklios pensijos, tačiau kiek galėdama rėmė lietuvišką spaudą, tapdama "Laiko" garbės leidėja. Ji visur ir visada buvo pasiruošusi padėti ar tai darbu, ar geru žodžiu, visada išlaikydama gerą nuotaiką, nors pati dažnai kentėjo.

Paskutinius ligos mėnesius ji kantriai kentėjo visus skausmus, atsiduodama Dievo valiai. Mirė artimųjų apsupta. Kitą dieną velionės namu buvo atgiedoti mišparai, kun. A. Steigvila pasakė atsisveikinimo žo-

dį, ragindamas velionies gerais darbais pasekti.

Rugsėjo 7 dieną parapijos bažnyčioje už velionę buvo atlaikytos gedulingos pamaldos; po pamaldų bažnyčion buvo atlydėtas velionės kūnas, kurį artimieji ir giminės palydėjo į Sarandi kapines amžinam poilsiui. Liko nuliūdęs sūnus su marči.

Longinas Šakalys, skapiškietis, eidamas 56 metus mirė rugpjūčio 1 dieną; sekančią dieną buvo palaidotas Chacarita kapinėse. Liko nuliūdęs brolis Urugvajuje.

Antanas Gintautas mirė rugpjūčio mėn. pradžioje, eidamas 57 metus. Velionis dirbo kaip stalties. Paskutiniu laiku buvo įsigijęs Caseros mieste didelę galežies ir statybos reikmenų krautuvej. Liko liūdinti žmoną ir sūnus Bronius. Velionis palaidotas yra San Martín kapinėse.

Petras Rutkus mirė rugpjūčio 15 dieną, sulaukęs vos 55 metus. Paliko nuliūdusį sūnų Petrą ir žmoną Mikelijonę-Rutkienę.

Leonora Lisauskaitė-Cibulskienė, mirė rugpjūčio 28 dieną, sulaukusi 54 metus. Velionė buvo išėjusi į pensiją. Palaidota šalia savo dukters, San Martín kapuose.

Jurgis Diekulis, tauragiškis, sulaukęs 53 metus, mirė rugpjūčio 18 d. Liko nuliūdusi žmona Agota-Pelzytė ir patėvis. Velionis sekančią dieną buvo palaidotas Chacarita kapinėse.

F. Dominaitė de Holtz (Holtziene) gavo žinia, kad jos tėvelis J. Dominas, sulaukęs 85 metų, rugpjūčio 25 d. mirė Kanadoje, Windsor. Paliko nuliūdę: dukterį su vyru ir dviem vaikučiais, broliui Dominai Augustas ir Edvardas, gyvenantieji Argentinoje, kitas brolis Brazilijoje ir Morta Dominienė Lietuvoje.

Juozas Kurcin (Kurtinys) gimęs 1906 m. Adušišio miestelyje, švenčionių apskrityje, nuo kraujo aukšto spaudimo mirė 7 val. 3 d. rugsėjo mėn. 1959 m.

1927 metais atvažiavo į Argentiną. Vedė Lionę Lukaszewičiūtę, iš to paties krašto.

Su bažnytinėm apeigom buvo palaidotas Flores kapinėse.

Liko liūdinti žmona, du našlaičiai sūnėnai ir kiti.

Rugpjūčio 29 d. mirė Latvių Sąjungos Argentinoje pirmininkas, "Latvijos" žurnalo leidėjas, su lietuvišais bendradarbiaus Janis Bite.

REIKALINGA VIREJA,

pagyvenusi moteris viena ar su vyru, be vaikų. Teirantis: Mendoza 2280, Avellaneda. T. E. 208-5027.

Vitrinų Fabrikas

"V I T R A L"

Sav. W. A. Rastauskas

Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuviems.

Av. SAN MARTIN 3038

Lomas del Mirador

MOTORAI,

Pervyniojimas (bobinaje) ir kiti motorų ir elektros reikmenų patalymai.

SĄŽININGAS DARBO ATLIKIMAS

JUJUY 1362 Lanus Oeste

* KIRPYKLA "OLGA" —

Igaunais plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. Primama mokinės —

Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070

Temperley

F.C.N.G.R.

T. E. 243 - 5654

Sucursal

BALCARCE 510

Lomas de Zamora

IŠKILMINGOS SUKAKTUVĖS

Rugsėjo 8 d. suėjo gen. Teodorui Daukantui 75 metai. Sukakčiai paminėti Buvusių Lietuvos Karių ir Kovotojų pastangomis sudarytoji komisija iškilmes suruošė rugsėjo 12 d. Lietuvos salėje. Iškilmės sutapo taip pat su tautos šventės minėjimu. Svečiai ir tautiečiai perpildytoj salėj minėjimą atidarė organizacinės komisijos pirmininkas Ign. Padvalskis; po kurio buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai. Programos vedėjas Zeferinas Juknevičius toliau pakvietė kalbėti kun. Vytautą Palubinską, kuris ispanų kalbą nušvietė rugsėjo 8 d. istoriją. Po jo kalbėjo Lietuvos ir gen. T. Daukanto draugas Lisandro Galtier, poetiškai nusakdamas gen. T. Daukanto gyvenimo ir asmenybės bruožus. Kaip generolo T. Daukanto praeito gyvenimo nupavardas buvo radijo valandėlės vedėjas Z. Juknevičius, kuris tiek lietuvių tiek paskui ispanų kalba išskėlė daugeliui nežinomą generolo gyvenimo įvykių. Toliau visus nustebino gražus ir drausmingas skautų pasirodymas. Su savo vėliava išsiriškiavę užtygiavo ant scenos, ir Argentinos lietuvių skautų vadovas inž. St. Babronis ten paskvietęs generolą ir pagal skautų ceremoniją pasisveikinęs jam įteikė aukščiausią skautų pasižymėjimo Geležinio Vilko ženklą. Atsidėkojęs skautams generolas pakvietė kalbėti savo diplomatinės tarnybos Argentinoje draugą p. Jeremi Stempowski, o po jo p. L. Petravičienę padėkluoti eilėraščių. Po to p. Ign. Padvalskis lietuvių organizacijų vardu įteikė su veikėjų parašais pergamina, paskui kiti svečiai pradėjo savo sveikinimų kalbas.

Pirmiausiai kalbėjo vengrų karių atstovas, po jo Azerbeidžano tremtinių vadas ir "Liberacion Europea" vicepirmininkas Veli Bek Jedigar ir Unione e Benevolenza p. Mario Del Panta. Toliau, sk. Tadiu Jackevičiui pasakius įvedamąjį žodį, prasidėjo meninė dalis. Žavino publiką p. Lucijos Vedegienės solo "Regnava nei silencio", Vytauto Cibavičiaus vadovaujamas oktetas, sudainavęs šimkaus "Iš rytų šalėlės", Budriūno "Mano protėvių žemė", solo vedant

p. Liucijai Vedegienei ir pianinu akompanuojant p. Eugenijai Čikštaitėi. P. Kuprevičius smulku pagrąjo Dvožako Humoresque, Beethoveno "Minne en sol", Langer "Grossmutterchen", pianinu palydint p. Marytei Čikštaitėi. Lietuvių jaunimo instrumentų kvartetas, vadovaujamas Arturo Kaminsko, pagrąjo eilę lietuviškų liaudies dainų ir solo. Meninė dalis buvo įpinta atstovų sveikinimais. Jų tarpe sveikino "Liberacion Europea" generalinis sekretorius ukrainietis Miguel Rubinec, Latvijos buvusių karių atstovas, "Liberacion Europea" moterų sekcijos pirmininkė p. E. Diminskienė, Šv. Cecilijos choro vardu p. K. Miščiūnas, kroatų organizacijų pirmininkas ir "Liberacion Europea" vicepirmininkas, J. Asancaics, p. D. Valentinatė perskaitė specialiai gen. Daukanto garbei skirtą eilėraščių, o po jų pats jubilėatas perskaitė sveikinimus atsiųstus raštu, kurių susidarė virš 30. Paskutinis sveikino Liet. atsargos karių ir kovotojų vardu kap. V. Diminskis, pakvietęs sugiedoti solenzantui "Ilgiausių metų". Dar buvo ir daugiau norinčių sveikinti jubilėatą, tačiau užsėtusi programa publikai norint kiek dar ir pasiūkti nedavė progos norintiems net nei spaudos atstovams tarti žodžio.

Generolo T. Daukanto populiarumas sutraukė tiek daug svečių ne tik iš lietuvių, bet ir iš įvairių kitų tautų kaip tai argentiniečių, italų, lenkų, kroatų, slovakų, vengrų, latvių, kaukaziečių, ukrainiečių, japonų ir kitų. Stalai negalėjo sutalpinėti norinčių pasveikinti garbingąjį jubilėatą, kuris, ant vieno kalbėtojų, daugiau sau nieko neieško nei turty, nei garbės, o visas savo jėgas, kurios jo gyvenime liko, atiduoda Lietuvai, ypač Lietuvos reikalus ginamas įvairių kitų tautų tarpe. Jubilėatas meistriškai mokėjo visus savo svečius priimti ir jiems patarnauti. Šventė praėjo tikroje įvairių tautų bendravimo dvasioje ir net pasidarė vertingu įnašu lietuvių tautos laisvės kovoje, o generolas Teodoras Daukantas nuo šios dienos pasidarė Argentinos lietuvių patrijarkas.

SVEIKINIMAS

Didžiai Gerbiama mūsų Generolą TEODORĄ DAUKANTĄ, laimingai sulaukusi 75 metų gimimo sukaktį sveikina ir linki geros sveikatos Argen. Lietuvių Bendruomenė.

Kazimieras Kunigonis su savo poniu ir anakais M. del Platoj praleido pavasario atostogas ir rugsėjo 9 d. grįžo į Buenos Aires. Mar del Platoj p.p. Kunigonijai nusipirko naują departamentą už 700.00 pezų.

Viktoras Kalėda su poniu iš Santa Fe dešimčiai dienų buvo atvykęs į Avellaneda, ir apsispyto svečiuose pas p.p. Norkus Valentin Alsiną.

Pramonininkas J. Čekanauskas savam varžtų fabrikui pristato naujas patalpas, kurios bus didesnės už dabar turimas.

K. Kunigonis ir J. Krikščionas savo fabrikui iš Argentinos valdžios gavo leidimą parsigabenti vieną mašiną iš Europos, kuri kainuos virš 2.000.000 pezų.

Karolis Marma — po ilgo gydymo ligoninėje, grįžo į savo namus ir pradeda eiti savo pareigas.

Agota Leišienė po chirurginės operacijos, grįžo namo ir pamažu atgauna prarastas jėgas.

Vaclova Leitą pasiekė liūdna žinia iš Lietuvos, kad prieš mėnesį laiko mirė jo motina Agota.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Buenos Aires,

Gerbiama Poniai "Laiko" Redaktoriui.

Nuolankiai prašom pono Redaktoriaus neatsisakyti patalpinti Jūsų redaguojamame laikrašty šį laišką.

ATVIRAS LAIŠKAS p. OŽINSKUI

Jūsų leidžiamame "A. L. Balse" apšmeižėte buvusią Lietuvos Centro. Dr. Basanavičiaus Valdybą. Pranešame, kad mes dirbome ir dirbsime, remiame ir remisime Lietuvos Centrą, nepaisant jokių Jūsų (Ožinsko) šmeižtų. Visi nariai vieningai atsispirs nuo visokių asmeninių Ožinsko užsimojimų.

Kadangi iki šiai dienai Jūs to šmeižto neatšaukėt, todėl mes, čia žemiau pasirašę, šiuo pranešame jog NENORIM, KAD MŪSŲ NAMUS LANKYTŲ ŠMEIŽĖJAS, kitaip tariant, NENORIM SKAITYTI TOKIO JŪSŲ LAIKRAŠČIO IR JO MUMS DAUGIAU NESIŪSKIT. Esame tikri, kad ir dauguma mūsų tautiečių galvoja apie Jus taip, kaip ir mes.

Iš anksto pranešame, kad į jokiais polemikas su Jumis neisime.

(Pasirašę) Kazimieras Burba,
Juozas Švenčionis,
A. A. Mičiūdas,
Antanas Vyutris,
Balys Dėdela,
Alfredo Ruplėnas,
Feliksas Poštinas,
Juozas Rudaitis,
Jonas Gradėckas,
Faustinas Švenčionis, Prov. Santa Fe

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

(NESKAITANT PRENUMERATŲ)

- \$ 100 — Pijus Sakalauskas
- " 100 — J. Povilauskas
- " 65 — P. Kriščiūnas
- " 60 — Magdalena Balevičienė
- " 45 — A. Aleksa
- " 20 — J. Gurskas
- " 20 — Berta R. de Sabino
- " 20 — J. Baranauskas
- " 15 — E. Butkeraitis
- " 15 — J. Lindautas
- " 10 — Olimpija Kisilienė
- " 10 — P. Valantiejus
- " 10 — B. Kučinskas
- " 10 — Angela Kozenauskas
- " 10 — Viktoras Kalyna
- " 10 — J. Malinskas
- " 10 — Jonas Malinskas
- " 10 — Motiejus Rutkus
- " 10 — J. Bačis
- " 10 — J. E. de Savickis

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja

"LAIKO" Administracija.

Povilas Bendinskas rugsėjo 5 d. su Trans Continental lėktuvu iš Ezeizos Aerodromo išskrido į Š. Ameriką. Kelias dienas apsispyto Čikagoje pas gimines, vėliau važiuos į Los Angeles studijuoti.

Prieš išvykstant iš Kordobos, P. Bendinsku Susivienijimo salėje buvo suruoštos gražios išleistuvės, kurias surengė "Neptūnas" ir "Susivienijimas", bei artimieji. Išvykstantis lietuviškai savo kalboje padėkavo už jam surengtas išleistuves, išreikšdamas norą, kad abi draugijos susivienijusios dirbtų vieningą darbą šiame mieste.

Iš kalbėjusių pažymėtinas Petras Meilutis, kuris apgalestavo, kad iš Suv-mo Dr-jos išvažiuoja jau 12-tas narys. P. Bendinskas buvo visų labai mėgstamas, todėl jo išvykimo proga buvo surengta daug atsisveikinimų.

Į aerodromą atvyko išleisti p.p. Kaminskai, p. Staigaitis su dukra ir kiti pažįstamieji.

Lietuvių salėje rugsėjo 5 d. radijo valandėlės "Lietuvos Aidai", kurią veda Zef. Juknevičius naudai buvo parengimas, kuriame jaunųjų Lietuvių Centro artistų buvo suvaidinta graži komedija "Aš ne tu". Programoje šv. Cecilijos moterų choras padainavo keletą dainų ir solistė A. Žekytė, palydint piano Marytei Čikštaitėi, padainavo solo. Lietuvių Centro jaunimo instrumentų kvartetas džiugino lietuviškų motyvu muzika. Šiuo minėjimu buvo pagerbtos radijo valandėlės "Lietuvos Aidai" metinės ir muziko šv. Cecilijos choro nenuilstamo dirigento V. Rymavičiaus 60 metų amžiaus sukaktuvės. Tą progą solenzantas susilaukė daug sveikinimų ir gavo iš choristų dovaną gražų portfelį, o po meninės dalies buvo choristų jaukiai pavalšintas prie torto su 60 žvakutėmis.

PRANEŠIMAS

Š. m. rugsėjo mėn. 20 d. 13 val. parapijos salėje, Brasil 835 šaukiamas visuotinis Sporto Klubo "Kovas" narių susirinkimas.

S-mas šaukiamas dėl esamos valdybos atsistatydinimo. Dienotvarkėje seks:

1. Naujos valdybos rinkimai.
2. Klausimai ir sumanymai.

Visi Sporto Klubo nariai ir sportininkai kviečiami dalyvauti.

L. S. K. "Kovas" Valdyba.

Paiškomas Jonas Navickas, kilimo iš Naujavalakių km. Paiškomas arba apie jį žinantieji prašomi pranešti Pijui Gudelevičiui, Mendoza 2280, Avell. Telef. 208-5027.

Apolinaris Samoliūnas, sulaukęs 59 metų amžiaus mirė Rawson ligoninėje rugpjūčio 31 d. Draugų palaikomas Sarandī kapuose rugsėjo 1 d. Vėlonis mirė vėžio liga.

Napoleono Katino dviračių krautėn įvažiavo sunkvežimis, pridarydamas daug nuostolių.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Duoba; Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 90.—, pusm. \$ 50.—, vienas nr. \$ 4.— Urugnajuje met. 12 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XI METAI Nr. 243

16 DE SEPTIEMBRE

PAIEŠKOJIMAS IŠ LIETUVOS

"Laiko" Redakcija gavo laišką iš Pranciškos Pocytes-Zubauskienės, gyvenančios Lietuvoje, Gruzdžių mieste, kuri paieško savo giminių ir vaikų:

Zubausko Alberto, s. Jono

Zubauskaitės Sofijos, d. Jono,

kurie 1929 m. iš Lietuvos išvyko į Argentina. Turimomis žiniomis iki 1938 metų gyveno Bs. Aires, o vėliau Rosario.

žinias suteikti galima "Laiko" Redakcijai, arba parašyti tiesiai į Lietuvą p. Zubauskienei, sekančių adresu:

Pranciška Zubauskienė, Gruzdžiai. Komunizmo ryto g-vė Nr. 32, Šianlių rajonas, Lietuvos. T.S.R.

Mielas "LAIKO" skaitytojau malonėki atsilyginti už "Laiką" Administracija

ANTRASIS LABAI SVARBUS PRANEŠIMAS

Lietuvių Prekybos Bendrovės vadovybei malonu pranešti, kad jai pasisekė sudaryti sąlygas patenkinti visuomenės pageidavimui siųsti didesnius standartinius siuntinius, ir tam reikalui ji paskyrė 50.000 jardų EKSPORTINĖS RŪSIŲ VILNONIŲ MEDŽIAGŲ labai dailiais dvigubais ruoželiais ir lygių šitokių naujų ir ypač patrauklių spalvų: mėšvos, tamsiai rusvos ir pilkšvos. Visos tos medžiagos turi įrašus "Made in England".

Nuo 1959 m. rugpjūčio 1 d. mes siūlome tas medžiagas sudarinėti šitokiems keturiems papildomiems standartiniams siuntiniams:

1) Siuntinys Nr. 28:

16 ¼ jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪSIŲ VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 5 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams.

Svoris 17 svarų. Kaina 59.00 dol.

2) Siuntinys Nr. 29:

16 ¼ jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪSIŲ VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 5 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams;

10 jardų dvigubo pločio pamušalo.

Svoris 21 svaras. Kaina 67.00 dol.

3) Siuntinys Nr. 30:

32 ½ jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪSIŲ VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 10 vyriškų ar moteriškų kostiumų.

Svoris 34 svarai. Kaina 113 dol.

4) Siuntinys Nr. 31:

32 ½ jardo NAUJOS EKSPORTINĖS RŪSIŲ VILNONĖS MEDŽIAGOS, ruožuotos ar lygios, 10 vyriškų ar moteriškų kostiumų.

20 jardų dvigubo pločio pamušalo.

Svoris 42 svarai. Kaina 125.00 dol.

Į šių siuntinių kainas įskaityti visi su pasiuntimu susiję mokesčiai. Mums malonu informuoti visus lietuvius, kad Lietuvių Prekybos Bendrovė, nepaisydama tai, jog NAUJUŲ medžiagų rūšių yra žymiai aukštesnė ir kaina brangesnė, lietuvių gerui yra nusprendusi skirti tas medžiagas sudarinėti visiems tiems 30 skirtingų standartinių siuntinių, NEPAKELDAMA JŲ KAINOS.

Mūsų standartinius siuntinius gali užsisakyti bet kas, vis tiek, ar jis būtų Lietuvių Prekybos Bendrovės, ar kurios nors kitos firmos klientas.

Norėdami suteikti galimybę užsisakyti siuntinį ir tiems klientams, kurie dėl ko nors nepajėgia tuojau padaryti tai, gavę 1.— dol. už bet kurį norimąjį standartinį siuntinį, galutinio užsakymo mes lauksime 3 mėnesius.

Pareikalavusiems NEMOKAMAI siųsime savo NAUJUŲ EKSPORTINĖS RŪSIŲ VILNONIŲ MEDŽIAGŲ pavyzdžius, 30 skirtingų standartinių siuntinių kainoraštį (siuntinius sudaro kostiumų ir paltų medžiagos, pamušalas, batai, megztiniai ir kt.) ir naują lietuvių kalba išspausdintąjį bendrinį katalogą, kuriame aptarta:

1. Apie 600 rūšių įvairių angliškių medžiagų;

2. Didelis pasirinkimas gatavų drabužių moterims, vyrams ir vaikams;

3. Įvairių rūšių odos;

4. Gatava avalynė;

5. Laikrodžiai;

6. Foto aparatai;

7. HONNER akordeonai — 20 skirtingų modelių, kurių kainos įvairuoja pradedant nuo 39.00 dol.;

8. SINGER siuvamosios mašinos, rankinės ir kojines;

9. AUTO-KNITTER — vienintelė mezgimo mašina, kuri yra pritaikyta visų rūšių siūlams, ĮSKAITANT IR NAMIE VEPTUOSIUS;

10. OLYMPIA rašomosios mašinėlės šių kalbų raidynų: lietuvių, latvių, estų, rusų, ukrainiečių, vokiečių ir anglų;

11. Valstai, gaminti Anglijoje, J. A. V., Vokietijoje, švedijoje, šveicarijoje, Prancūzijoje ir TSRS.

Mūsų medicinos skyrius įvykdo užsakymus pagal bet kuria kalba surašytus ir iš Lietuvos atsiųstus receptus.

MES GARANTUOJAME, kad:

1. Pasiųstasis siuntinys bus gautas.

2. Jei siuntinys dingtų, mes grąžinsime pinigus arba nemokamai pasiųsime kitą siuntinį.

3. Visi mokesčiai bus apmokėti čia, dėl to gavėjas Lietuvoje jau nebeturės nieko primokėti.

4. Prekės bus siunčiamos tik tokios, kokios užsakomos remiantis pavyzdžiais.

Mūsų kainos jau iš pat pradžių buvo PĀCIOS PIGIAUSIOS PASAULYJE, jos pigiausios ir lieka, dėl to siūlome visiems lietuviams, kurie iki šiol užsakinėdavo siuntinius per kitas firmas, tuojau pat

1. parašyti mums ir, VISAI NIEKUO NEĮSIPAREIGOJANT, paprašyti NEMOKAMAI prisųstūti katalogą, pavyzdžių ir kitokių informacijų;

2. palyginti mūsų kainas ir prekių rūšių prieš užsakant kur nors siuntinį,

TADA jūs patys įsitikinsite, kad užsakydami per mus SUTAUPOTE NEMAŽA PINIGŲ.

Specialias nuolaidas taikome visoms labdaros ir šalpos organizacijoms.

Dėl smulkesnių informacijų prašom rašyti Lietuvių Prekybos Bendrovės vadovybei.

LITHUANIAN TRADING COMPANY
1A, Hunt Street — London, W.11 — Great Britain